

have udleveret de 31 fanger? Det hænger ikke sammen.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jamen nu manipulerer hr. Frank Aaen jo med det, jeg siger, for det er jo ikke illustreret i forhold til de 31. Men det har jo efterfølgende vist sig, at der foregik ting, som ikke engang bare var ubehagelige, men det var frygteligt, hvad der skete i nogle af de lejre. Men det går ikke på de 31, og det eksempel, som var i »Den hemmelige krig« om den her taxachauffør, hvor det stod rubriceret som mord, foregik i december 2002.

Hvis instruktøren af filmen på daværende tidspunkt havde et eksempel fra januar og det var der, taxachaufføren var blevet slået ihjel, og man vidste det, hvis vi havde været vidende om det i januar eller februar, kunne vi ikke have udleveret fangerne i 2002. Men sådan var det bare ikke. Når jeg derfor siger, at hvis vi havde haft de oplysninger eller den viden, vi har i dag, kunne vi ikke have udleveret dem i 2002, så går det generelt på, hvad der skete i nogle af de lejre.

Jeg er jo lige så berørt af det som hr. Frank Aaen, og derfor kan jeg garantere for, at havde man dengang haft den viden, var de ikke blevet udleveret, og jeg vil også garantere for, og det kan hr. Frank Aaen jo holde mig op på, at det ikke kommer til at ske igen.

Så vil jeg bare sige, at jeg ikke står og lægger op til nogen undersøgelse af nogen film. Det kan oppositionen selv gøre. Jeg står bare og siger, at der er så mange forkerte påstande i den film, at hvis man virkelig går så højt op i den i oppositionen, så kunne man jo starte med at undersøge, om de påstande, der driver filmen frem, overhovedet holder vand. Men jeg vil da overhovedet ikke forholde mig til, om man vil bruge sin tid på det eller ej. Det må man selv afgøre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 24:

Forespørgsel til ministeren for udviklingsbistand:

»Vil regeringen redegøre for Danmarks og EU's forhandlinger om EU's handelsaftaler (EPA – Økonomiske Partnerskabsaftaler) med ulandene og herunder redegøre for, hvordan regeringen vil sikre, at disse handelsaftaler ikke kommer til at modvirke ulandenes muligheder for udvikling og fattigdomsbekæmpelse?«

Af Rune Lund (EL), Per Clausen (EL) og Frank Aaen (EL).

(Forespørgslen anmeldt 28/11 2006. Fremme af forespørgslen vedtaget 1/12 2006).

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse bliver udsat til i morgen, den 25. januar 2007.

Begrundelse

Rune Lund (EL):

Grunden til, at vi i Enhedslisten har indkaldt til den her forespørgselsdebat om forhandlingerne om de såkaldte Økonomiske Partnerskabsaftaler mellem EU og en række fattige lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet, de såkaldte AVS-lande, er, at de her forhandlinger er ved at træde ind i en afgørende fase, og at vi faktisk er dybt bekymrede over den aktuelle udvikling i de forhandlinger.

Kl. 16.30

Det er Europa-Kommissionen, der forhandler på Danmarks vegne med AVS-landene, og netop Europa-Kommissionens forhandlingslinje er det, der bekymrer os. EU's forhandlingslinje er nemlig i strid med løfterne om, at hensynet til ulandenes udvikling skal være det centrale i forhandlingerne. EU ønsker ikke udvikling, EU ønsker frihandel med AVS-landene. EU's hovedformål i forhandlingerne er at skabe øget markedsadgang for store europæiske selskaber til fattige landes markeder.

Det helt store problem i forhandlingerne, sådan som de kører i øjeblikket, er, at EU stædigt fastholder kravet om den såkaldte gensidighed. Gensidighed er jo noget, der umiddelbart lyder positivt, men det, som det betyder, er, at hvis EU skal give nogen indrømmelser til ulandene, så skal ulandene give indrømmelser til EU.

EU ønsker frihandel mellem to helt ulige parter, mellem fattige, underudviklede lande og en af verdens største og mest udviklede handelsblokke. Resultatet er til at forudse: De fattige landes import vil stige og deres lokale landbrug og industri vil blive udkonkurreret.

Når det er sådan, at AVS-landene ikke bare afviser EU's forslag, er det, fordi EU truer med at fjerne den handelsadgang, som landene allerede har i dag, og med at fjerne landenes ulandsbistand, hvis de ikke makker ret. Den aftale, som EU forsøger at presse igennem, er helt i strid med den danske regerings løfter om at sætte udvikling i centrum og at hjælpe Afrika ud af fattigdom.

Derfor håber vi i Enhedslisten på, at den her debat kan resultere i, at Danmark kræver en ny linje i forhandlingerne, der sætter udviklingshensyn højest, og helt forlader kravene om, at ulandene skal sænke deres toldsatser yderligere, at ulandene skal give en masse til store europæiske virksomheder, for at ulandene kan få lov til at sælge deres produkter på vores markeder.

Vi ønsker en gratis omgang til ulandene, hvor ulandene får adgang til vores markeder, og hvor de ikke straks bliver mødt af en kræmmermentalitet om, at store europæiske selskaber kan komme ind og udkonkurrere industri og landbrug i fattige lande.

Besvarelse

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne starte med at takke for forespørgslen her i dag. Regeringen har i det hidtidige forhandlingsforløb arbejdet for, at AVS-landene i endnu større omfang integreres i verdenshandelen. Det skal ske med rimelige overgangsperioder og under hensyntagen til deres udviklingsgrad.

Hovedformålet med partnerskabsaftalerne er ikke at skaffe EU øget handelsadgang i AVS-landene. Det overordnede formål er derimod at fremme AVS-landenes udvikling og fattigdomsbekæmpelsen. Regional integration og Syd-Sydhandel er de vigtigste katalysatorer for økonomisk fremgang.

Udviklings Samarbejdet mellem EU og AVS-landene er reguleret i den såkaldte Cotonouaftale, der blev indgået i juni 2000. Aftalen omfatter bl.a. politisk samarbejde, bistand og handel.

Men lad mig indledningsvis ridse den historiske kontekst op. I det eksisterende handelssamarbejde gives AVS-landene toldfrihed uden krav om gensidighed i EU for alle industrivarer med oprindelse i AVS-landene og for visse landbrugsvarer. Ifølge Cotonouaftalen skal fællesskabet indlede en proces, som munder ud i told- og kvotefri handelsadgang til EU for stort set alle produkter fra de mindst udviklede lande. Det har ført til præferenceordningen for de mindst udviklede lande under alt undtagen våbeninitiativet. De 41 mindst udviklede AVS-lande er således i dag omfattet af alt undtagen våbenpræferenceordningen.

Under forhandlingerne om Cotonouaftalen kunne der ikke opnås enighed om et fremtidigt handelsregime mellem AVS-landene og EU. Det blev derfor besluttet at anvende det handelssystem, der havde været gældende under den fjerde Lomékonvention indtil udgangen af 2007.

Det skete især efter ønske fra AVS-landene, men var i modstrid med WTO's fundamentale ikkediskriminationsprincip. I WTO opnåede AVS-landene en undtagelse, en såkaldt waiver, til udgangen af 2007. Prisen herfor var en handelsadgang til EU for en række ikke-AVS-lande som Thailand, Indonesien og Filippinerne på årligt ca. 25.000 t tunfisk, som er udnyttet fuldt ud og dermed er et de facto markedstab for AVS-landene.

Kl. 16.35

For at løse problemet i forhold til WTO indsatte man i Cotonouaftalen en bestemmelse om, at der med henblik på at styrke AVS-landenes integration i verdensøkonomien skulle forhandles om såkaldte økonomiske partnerskabsaftaler mellem EU og regionale grupper af AVS-lande. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler blev påbegyndt i september 2002 under dansk formandskab, og aftalerne skal senest træde i kraft den 1. januar 2008 og dermed respektere undtagelsen fra WTO. Processen skulle baseres på AVS-landenes egne regionale integrationsbestrebelse.

Efter Cotonouaftalen skal forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler navnlig tage sigte på at fastlægge en tidsplan for en gradvis afskaffelse af handelshindringerne mellem parterne. Det skal ske i overensstemmelse med de relevante WTO-regler.

Af Cotonouaftalens artikel 37.6 fremgår det, at der for de ikke mindst udviklede lande, som eventuelt ikke ønsker at deltage i partnerskabsaftalerne, bør undersøges mulige alternativer,

der ikke forringer deres markedsadgang. Indtil nu er der ingen af AVS-landene, der har ønsket at gøre brug af denne mulighed.

I forhandlingerne skal der tages hensyn til udviklingsniveauet og landenes evne til at tilpasse deres økonomier i takt med liberaliseringsprocessen. Forhandlingerne skal derfor være fleksible med mulighed for lange overgangsperioder, hvor der skal tages hensyn til AVS-landenes følsomme sektorer.

I relation til de igangværende forhandlinger vil jeg gerne fremhæve følgende: Forhandlingerne foregår mellem Kommissionen og de seks regionale sammenslutninger af AVS-lande, dvs. Centralafrika, Vestafrika, det østlige og sydlige Afrika, Caribien og Stillehavsområdet.

Forhandlingerne er indtil nu kommet længst i Caribien. Der foreligger dog endnu ikke et samlet aftaleudkast.

I Stillehavsregionen er der teknisk set rimelige chancer for at afslutte forhandlingerne inden slutningen af 2007. Militærkuppet på Fiji vil dog kunne forsinke processen, idet Fijis handelsminister har været en af de drivende kapaciteter i regionen.

I det sydlige Afrika har Sydafrika anmodet om at blive en del af forhandlingerne. Regeringen er positiv over for denne anmodning, idet det dog ikke må forringe forholdene for de øvrige lande i regionen.

For det øvrige Afrika er forhandlingsprocessen mindre fremskreden. I det centrale og vestlige Afrika har AVS-landene anmodet om et mere klart billede af den potentielle udviklingsbistand til kapacitetsopbygning, inden Kommissionen kan påbegynde egentlige tekstforhandlinger.

I Vestafrika har man fremført muligheden for at udsætte forhandlingerne til slutningen af 2010.

For det østlige Afrika afventer Kommissionen, at regionen får etableret fælles positioner på forskellige centrale områder. Endvidere må landene gøre op med, hvilken af de mange regionale toldunioner de foretrækker som grundlag for en EPA.

Jeg vil også gerne nævne AU's handelsministermøde den 16. januar, hvor der blev vedtaget en erklæring om EPA'erne. Heri konkluderedes det bl.a., at de regionale udviklingsprocesser ikke synes modne til en EPA. Man anmodede Kommissionen om at overveje en udskydelse af forhandlingerne. På mødet havde WTO's gene-

ralsekretær gjort det klart, at han anså det for meget vanskeligt at få en ny waiver.

Lad mig slå helt fast, at hovedformålet med partnerskabsaftalerne er udvikling, derfor også betegnelsen instrument for udvikling i konklusioner vedtaget af Ministerrådet og Det Europæiske Råd. Hovedformålet er ikke at skaffe EU øget markedsadgang i AVS-landene. Forhandlingerne er som tidligere nævnt baseret på udviklingssamarbejdet under Cotonouaftalen med den bistandsindsats, der følger af aftalen.

Konkret arbejder regeringen for, at EU's partnerskabsaftaler med AVS-landene bidrager til udviklingsfremme og fattigdomsbekæmpelse, ikke mindst gennem regional integration. Det indgår bl.a. i EU's Afrikastrategi fra 2005 og i konklusionerne fra EU's Ministerråd fra den 10. april 2006. Regeringen agter at holde Kommissionen fast på denne tilgang.

Regeringen lægger stor vægt på, at der bliver åbnet op for Syd-Syd-handel. Det er indlysende, at det er i AVS-landenes egen interesse. En forbedret markedsadgang kan medvirke til øgede stordriftsfordele og investeringer, som vil give grobund for styrket økonomisk vækst.

Kl. 16.40

I forhandlingerne er udgangspunktet fra dansk side, at alle AVS-lande, der deltager i forhandlingerne, bør tilbydes markedsadgangsvilkår i EU svarende til alt, dog undtaget våben-toldpræferencerne. Det erklærede vi i Rådet allerede i 2002, da mandatet blev vedtaget, og det står vi fortsat ved. Det vil betyde forbedrede handelsmuligheder for en række af de fattige udviklingslande.

Regeringen finder endvidere, at der bør fastlægges mere fleksible oprindelsesregler, der vil kunne give udviklingslandene bedre muligheder for at forarbejde importerede varer med henblik på en videre toldfri eksport til EU, hvilket kan fremme beskæftigelsen og den økonomiske vækst.

Afviklingen af især AVS-landenes told har været et centralt emne i forhandlingerne. For at sikre aftalernes WTO-medholdelighed vil aftalerne skulle omfatte gensidig handelsliberalisering af stort set al handel. Men det er klart, at konkrete udviklingshensyn bør være det afgørende for omfanget af AVS-landenes toldafvikling. Det gælder også for den tidsperiode, som afviklingen bør finde sted over.

En vurdering af toldafvikling bør endvidere omfatte virkningerne af billigere produkter fra forbrugerne og producenterne i de pågældende

lande og andre positive effekter af den økonomiske vækst. Som eksempel kan nævnes et nyligt studie for Mali. Studiet har påvist en række positive resultater med stigning i økonomisk vækst og investeringer. Endvidere var effekten af faldet i toldindtægterne relativt beskedent som følge af de dynamiske effekter.

Samlet set skrider forhandlingerne om EPA'erne fortsat kun langsomt frem, og det er langt fra sikkert, at alle forhandlingerne vil kunne afsluttes til tiden.

Regeringen er indstillet på at bidrage til, at der kan findes en løsning inden udgangen af 2007. Kan det ikke lykkes, må der efter regeringens opfattelse søges forhandlet en ny undtagelse i WTO med mindst mulige omkostninger for AVS-landene.

En anden, men dårligere løsning, vil være anvendelse af EU's generelle toldpræferencer. Det må naturligvis være op til AVS-landene selv at træffe beslutning om, hvilken løsning de måtte ønske.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at det, der forhandles om, er økonomiske partnerskabsaftaler, der forfølger udviklingsmål. Forhandlingerne er baseret på udviklingsamarbejde under Cotonouaftalen med den bistandsindsats, der følger af aftalen. Regeringen har fremsat forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af aftalen om ændring af Cotonouaftalen. I den aftale indgår et bistands- og lånetilsagn til AVS-landene i perioden 2003-2013 på i alt næsten 24 mia. euro. Det er mere end 178 mia. kr.

På EU-ministerrådsmødet i oktober måned blev EU's tilsagn om mere handelsrelateret bistand bekræftet. Fællesskabet og EU-medlemslandene skal tilstræbe i 2010 tilsammen at yde 2 mia. euro årligt. Rådet traf også beslutning om at yde en væsentlig del af denne bistand til AVS-landene i forbindelse med forhandlingerne om partnerskabsaftalerne.

Mere konkret arbejdes der på følgende udviklingspolitiske spor: for det første, indarbejdelse af en generel tekst om EU-tilsagn om bistand til handel og udvikling baseret på rådskonklusionerne fra oktober 2006 og tilkendegivelser af, at Cotonouaftalen også har til formål at støtte EPA-processen; for det andet, programmeringen af de nationale og regionale programmer under den tiende Europæiske Udviklingsfond og dermed en kortlægning af konkrete støtteområder; og endelig for det tredje, inddragelse af medlemsstaternes bistand i de forskellige regioner til brug for en samlet kortlægning af bistanden.

Regeringen vil støtte de videre forhandlinger på basis af den linje, som jeg her har skitseret, og således bidrage til, at der forhåbentlig kan opnås brugbare resultater til gavn for udvikling og fattigdomsbekæmpelse i AVS-landene.

Forhandling

Rune Lund (EL):

Da forhandlingerne om de her såkaldte økonomiske partnerskabsaftaler med en række fattige tidligere kolonier blev indledt, fik vi at vide, at formålet med disse aftaler var at støtte AVS-landene i fattigdomsbekæmpelse og udvikling. Det er også det, som udviklingsministeren står og siger her i dag. Udviklingsministeren siger, at det ikke er meningen, at det her skal handle om markedsadgang for store europæiske selskaber. Men så må jeg bare sige til udviklingsministeren: Det er det, der sker. Det er det, der rent faktisk sker i forhandlingerne.

Kl. 16.45

Desværre har det vist sig, at løfterne om fattigdomsbekæmpelse var tomme løfter, og at forhandlingerne handler om noget helt andet. De handler netop om at sikre europæiske firmaer større og nemmere markedsadgang i AVS-landene med katastrofale følger for udviklingen i disse lande til følge.

AVS-landene har i dag toldfri markedsadgang til EU på alle industrivarer og på en hel del landbrugsvarer. AVS-landene har i dag lov til at opretholde højere toldsatser for at beskytte deres lokale landbrug og svage industri mod ulige konkurrence fra ilandene i EU.

Men det skal være slut nu, mener EU med Europa-Kommissionen i spidsen. I de nye aftaler skal AVS-landene, som omfatter nogle af verdens fattigste lande, pålægges kontant afregning for markedsadgang til EU. Der skal være symmetri, som det så smukt hedder. Hvis ulandene skal have markedsadgang, så skal EU også.

Det vil betyde, at AVS-landene skal gennemføre voldsomme toldændringer. For op mod 90 pct. af de varer, de importerer, skal de helt fjerne deres told inden for 10 år. Det er det udspil, der kommer fra EU. Det er den såkaldte varetagelse af udviklingslandenes interesser. Men i virkeligheden er det jo det stik modsatte.

For hvad vil det betyde? Jo, det vil på landbrugsområdet betyde, at de fattige landes markeder blive oversvømmet med heftigt subsidierede EU-støttede landbrugsvarer fra EU's land-

brug. De landbrugsvarer vil udkonkurrere de lokale småbønder, som så må slutte sig til de andre fattige i byernes slumkvarterer. Småbønderne udgør flertallet af befolkningen i de lande, der her forhandles med.

På industriområdet vil det betyde, at den forholdsvist beskedne industri, der findes, vil blive udkonkurreret. Det vil sætte udviklingen i stå og føre til voksende arbejdsløshed i byerne.

Generelt vil der altså ske en negativ udvikling i landenes handelsbalance. De fattige lande vil importere mere, end de eksporterer, og det vil føre til fornyet gældsættelse. Dette er tydeligt påvist i grundige undersøgelser af tidligere liberaliseringer, f.eks. i en undersøgelse fra den engelske organisation Christian Aid.

Men markedsadgang for landbrugs- og industrivarer er ikke nok for EU. EU har også stillet krav om liberaliseringer på helt nye områder: på service, på investeringer og på offentlige indkøb. EU har stillet krav på områder, som slet ikke var inde i de forhandlinger i Verdenshandelsorganisationen, som brød sammen i juli sidste år, netop fordi ulandene simpelt hen ikke vil finde sig i behandlingen mere.

De ville ikke finde sig i, at de rige lande kom og krævede en masse markedsadgang – nu skal vores selskaber ind på jeres markeder, og de skal tjene en masse penge, og de vil udkonkurrere jeres industri – samtidig med at ilandene med EU og USA i spidsen ikke ville give noget som helst selv. De forhandlinger er brudt sammen i WTO, de står stille i WTO.

Nu sker der søreme det, at EU så i forhandlingen med AVS-landene kommer og stiller endnu flere krav til ulandene end dem, man stillede i WTO, og som fik forhandlingerne til at bryde sammen i Verdenshandelsorganisationen i juli. Ulandene er i oprør, de vil simpelt hen ikke finde sig i det, og det er et fuldstændig tydeligt tegn på den arrogance, man ser fra EU's side i forholdet til den tredje verden.

Serviceområdet, siger EU nu, skal liberaliseres, så europæiske selskaber kan tjene penge på at overtage vandforsyning, el og telekommunikation i AVS-landene. Der skal liberaliseres for investeringer, så ulandene f.eks. forhindres i at kræve, at penge, der tjenes i landet, også bliver geninvesteret i landet. Og så skal ulandene forhindres i at tage nationale hensyn, når det offentlige skal købe ind, f.eks. ved at foretrække nationale leverandører. Alle disse ting har ulandene, ikke kun i WTO-, men også i AVS-regi, klart og tydeligt afvist. De ønsker ikke at for-

handle om de her ting. Men det generer ikke EU, det generer ikke Europa-Kommissionen. Man kører bare frem, sådan som man hele tiden har gjort.

EU's forhandlingslinje er den samme, som den har været i Verdenshandelsorganisationen, WTO, som jo netop brød sammen på grund af EU's og de rige landes ublu krav til ulandene. Nu prøver EU så at bruge forhandlingerne med de fattige AVS-lande til at komme igennem med de ting, som ulandene afviste i WTO, og mere til. Der sættes trumf bag kravene, for man truer også en række ulande med at fjerne deres eksisterende adgang til EU's marked og med, at det kan få konsekvenser for ulandsbistanden fra EU, hvis ikke de accepterer EU's krav om markedsåbninger.

Den linje, som EU nu fører, strider fuldstændig mod de udmeldinger, som regeringen her i landet er kommet med, om, at de økonomiske partnerskabsaftaler skal være instrumenter for udvikling, og mod hele regeringens højt profilede løfter om, at Afrika skal hjælpes ud af fattigdommen.

Kl. 16.50

Hvis EU kommer igennem med sin plan, vil det betyde, at Afrika fortsætter sin nedtur mod mere afhængighed, mere gæld, mere fattigdom. Hvis der virkelig skal være mening med det, regeringen går og siger, skal man lægge en ny linje i EU, og derfor vil jeg gerne på vegne af Enhedslisten fremsætte følgende forslag til vedtagelse, som jeg mener at Folketinget bør vedtage:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til – i forhandlingerne om handelsaftaler (Økonomiske Partnerskabsaftaler/EPA) mellem EU og en række af ulandene (AVS-landene) – at give udviklingshensyn højeste prioritet og konkret arbejde for at:

- kravet om gensidighed opgives. De økonomiske partnerskabsaftaler skal være en »gratis omgang«, hvor AVS-landene får adgang til EU's markeder uden at give noget til gengæld. Hvis dette ikke er muligt under de nuværende WTO-regler, må regeringen arbejde for, at disse regler ændres, eller at Kommissionen tilbyder alternativer til de økonomiske partnerskabsaftaler, der ikke stiller krav om gensidighed,

- EU ikke stiller krav om liberalisering af serviceydelser, investeringer og offentlige indkøb,
 - EPA-forhandlingerne først afsluttes, når der er gennemført grundige analyser af aftalernes konsekvenser for AVS-landene,
 - der i aftalerne indgår seriøse safe guard-mekanismer, der sikrer, at AVS-landene kan beskytte sig mod dumping fra EU, og
 - EU ikke bruger trusler om nedskæringer i ulandsbistanden i forhandlingerne«.
- (Forslag til vedtagelse nr. V 40).

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Enhedslistens ordfører skildrer det nærmest, som om der ligger sådan en hel række store, købedygtige markeder derude, som bare venter på, at EU sådan kan lade varerne flyde ind over dem, så vi kan tjene en masse penge.

Jeg ved ikke, om hr. Rune Lund er opmærksom på, at den samlede EU-eksport til de her 70-75 lande kun udgør lige godt 2 pct. Lyder det, som om der er en vældig stor markedsmulighed derude, som vi egentlig bare venter på at få udnyttet? Eller er sandheden i virkeligheden ikke, at det er en stor fordel for EU, at de her lande bliver så købedygtige som muligt så hurtigt som muligt, så vi virkelig kan sælge derude?

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg vil sige, at det, at det afrikanske marked udgør en så lille del af EU's eksportmarked, som det gør, jo bare gør det endnu mere absurd, at EU har den her forhandlingsposition, hvor man siger: I skal åbne jeres markeder op; hvis I skal have adgang til vores markeder, skal vi også have adgang til jeres markeder.

Jeg vil sige, at det bare udstiller kræmmermentaliteten endnu tydeligere, end hvis AVS-landene, herunder en række meget fattige afrikanske lande, havde været et meget betydeligt eksportmarked for EU. Så det, som hr. Søren Espersen siger til mig nu her, understreger bare den pointe, at EU's handelsstrategi over for AVS-landene er helt forkert.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg mener snarere, at pointen for EU og de udviklede lande i det hele taget netop er at løfte niveauet for de dårligst stillede lande, for så bliver der rigtige markeder at sælge til. Der er jo ikke noget ved at have en hel masse mennesker, som ingen penge har til at købe vores produkter.

Så jeg kan ikke forstå den der fornemmelse af, at det er et rigtig snedigt trick fra EU's side, at man nu gør, som man gør. Det rigtig snedige ville jo være at bringe dem på fode, så vi rigtig kunne sælge vores produkter. Er hr. Rune Lund ikke enig med mig i den betragtning?

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det er jeg faktisk rigtig enig med hr. Søren Espersen i. Problemet er bare, hvordan man gør det.

Kl. 16.55

Vi har EU, som jo har sådan en frihandelstankegang, som er, at jo mere frihandel man laver, jo flere markeder man åbner, desto mere vækst bliver der. Men der er virkeligheden bare for en lang række fattige lande i den her verden, at hvis de åbner grænserne for store, f.eks. europæiske selskaber, så kommer disse og udkonkurrerer al industri. Så kommer de med billige EU-støttede fødevarer og udkonkurrerer al landbrugsindustri og gør småbønder arbejdsløse, hvilket gør, at de må flytte til byerne og leve i slumkvarterer.

Så jeg vil sige, at jeg selvfølgelig har en vision om, at fattige lande skal komme op på vores levefod, men diskussionen går lige præcis på: Hvordan gør vi det? Der må man bare konstatere, at i de her økonomiske partnerskabsforhandlinger, EPA-forhandlingerne, ser vi en Europa-Kommission, som bare tænker på, hvordan man kan åbne markederne, ikke kun for at styrke de store europæiske selskabers interesser, men også fordi man har sådan en fuldstændig vanvittig frihandelstankegang om, at hvis man bare åbner det hele og bare åbner alle markederne, så bliver vi alle sammen gladere og lykkelige og rige. Det er bare ikke den virkelighed, som de her lande lever i. De siger: Vi vil en helt anden vej, vi vil have lov til at beskytte os mod de store selskaber.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Nu er det jo velkendt, at hr. Rune Lund har sit helt eget verdensbillede, som Venstre i hvert fald ikke deler. Vi har den opfattelse, at handel er vejen til vækst, og at udviklingsbistand er et middel, man kan bruge på vej hen mod den vækst.

Jeg vil spørge hr. Rune Lund, om hr. Rune Lund ikke har registreret, at der hele tiden, også i ministerens besvarelse, understreges det udviklingsmæssige perspektiv i det her. Det er jo ikke et spørgsmål om kold handel og multinationale selskaber. Det er jo netop derfor, man har en plan om at lave nogle regionale aftaler, som på en følsom måde tager hensyn til de forhold, der er i de forskellige regioner. Det er ikke bare sådan en global aftale, der gælder for alle, og som muligvis, hvis det var tilfældet, ville være til de multinationale selskabers fordel. Har hr. Rune Lund slet ikke opdaget det udviklingsmæssige perspektiv i de her aftaler?

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det er i hvert fald et meget særegent udviklingsperspektiv, man så anlægger, hvis det skulle være en del af de her aftaler.

AVS-landene siger: Vi vil ikke have, at serviceområdet skal forhandles, for vi vil ikke have, at store europæiske selskaber skal få lov til at udkonkurrere eller købe op på vandforsyning, el og telekommunikation; vi vil ikke have, at investeringer kommer ind i aftalerne, sådan at vi ikke kan kræve, at penge, der tjenes i vores land, også bliver reinvesteret i vores land, og at penge ikke også bare bliver sendt til Vesteuropa.

AVS-landene siger: Vi vil have lov til tage nationale hensyn, når det offentlige skal købe ind, f.eks. vil vi kunne foretrække nationale leverandører i vores land, som kan opbygge vores egen økonomi.

Den slags krav har AVS-landene, og dem har de fremført mange gange. Så kommer Europa-Kommissionen – og måske også fru Pia Larsen – og siger: Jamen det er slet ikke i jeres interesse, jeres interesse er en helt anden. Jeg kan konstatere, at Europa-Kommissionen og fru Pia Larsen åbenbart mener at kende ulandenes, AVS-landenes, interesser meget bedre end AVS-landene selv. Det er et særegent synspunkt, som jeg egentlig troede var gået af mode i verden i dag.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Hvis jeg fortæller hr. Rune Lund, at man netop vil tage hensyn til, hvad der i AVS-landenes interesse, og hvad de selv ønsker, hvad svarer hr. Rune Lund så til det?

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Så svarer hr. Rune Lund: Det er meget nemt, så skal vi slet ikke forhandle serviceydelse, vi skal slet ikke forhandle om, at EU kan kræve adgang til f.eks. vandforsyning, el og telekommunikation. Der skal ikke være nogen forhandlinger om investeringer, vi skal ikke kunne komme med krav om, at ulandene ikke må kræve, at penge, der bliver tjent, skal blive investeret i deres egne lande. Vi skal tage alle krav væk om, at ulandene ikke må tage nationale hensyn, f.eks. ved at foretrække nationale leverandører.

Der er en lang række krav, som Europa-Kommissionen stiller i dag, og som vi simpelt hen bare ikke skal stille. Vi skal sige: Ulandene kan få adgang til vores markeder, de kan få en gratis omgang. Vi skal ikke komme med alle mulige krav til gengæld. Vi skal sige: I kan komme og sælge til os, og vi skal ikke komme og stille alle mulige krav, som vil udkonkurrere jeres landbrug og jeres industri. Så nemt ville det faktisk være, vil jeg sige til fru Pia Larsen.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nu har hr. Rune Lund jo valgt at tegne sådan et fuldstændig karrikeret billede af den forhandlingssituation, som er ved at udvikle sig her, for det er jo netop ikke dette ensidige billede, der tegner sig. Forholdet er netop det, at EU ønsker at tage hensyn til disse landes særlige udgangspunkt.

Men når nu hr. Rune Lund fremstiller det sådan, at det med fri handel er et rent misfoster, som kun fører til ulykker, så vil jeg gerne spørge modsætningsvis: Kender hr. Rune Lund nogle eksempler på lande, som har kunnet udvikle en effektiv økonomi til gavn for deres borgeres velstand på toldmure, der beskytter økonomien fra at udvikle sig?

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Ja, det gør jeg. Hele Europa er et glimrende eksempel på det. Hele den industrielle udvikling i

Europa bygger jo netop på, at vi har kunnet beskytte industri, sådan at vi har haft, hvad skal man kalde det, en børnehave, hvori vi har kunnet bygge industrien op.

Der er masser af eksempler på den slags i historien, hvor man må sige, at man har måttet beskytte sig i en opbygningsfase for at få sin økonomi til at fungere, for ellers bliver man jo bare kørt over af store lande, store økonomier og store selskaber. Det er Europa f.eks. et ganske godt og glimrende eksempel på.

Når hr. Lars Barfoed siger, at det er et forregnet billede, jeg giver, så vil jeg bare stille det spørgsmål, om ikke hr. Lars Barfoed i forbindelse med det, som fik forhandlingerne i verdenshandelsorganisationen WTO til at bryde sammen i juli sidste år – hvilket jo skete, fordi ulandene ikke ville finde sig i behandlingen, bl.a. de mange krav, der kom fra ilandene – kan bekræfte, at EU i forhold til de her økonomiske partnerskabsaftaler er kommet med endnu flere krav end dem, man kom med i verdenshandelsorganisationen WTO, og som fik forhandlingerne der til at bryde sammen.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Ja tak. I denne omgang er det hr. Lars Barfoed, der stiller spørgsmålene.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes, det var et ualmindelig dårligt eksempel, hr. Rune Lund valgte med netop at tale om Europa og Den Europæiske Union. Hvis der er nogen steder, man har udviklet fri konkurrence mellem landene i en region i denne verden, så er det da i det indre marked i EU, hvor alle landene har været enige om, at hvis vi udvikler fri konkurrence, så kan vores økonomier udvikle sig bedre og stærkere og blive mere konkurrencedygtige. Og hvis der er nogen, der har ønsket fri handel på verdensplan, så er det da også EU og ikke mindst Danmark. Så det er da det dårligste eksempel, man overhovedet kan forestille sig.

EU er jo netop baseret på, at vi udvikler vores økonomier til at blive stærkere, hvis vi får den øgede frihandel og udvikler den til resten af verden.

Det er jo sådan, at hvis man beskytter sig bag toldmure, så er der ikke den konkurrence, så er der ikke den udvikling i effektiviteten, i økonomien, der i sidste ende gavner borgerne. Men det skal naturligvis ske gradvis også i de AVS-lande, vi nu taler om, og det er jo også det, der

lægges op til. Der lægges jo ikke op til, at de fra den ene dag til den anden pludselig skal være voldsomt konkurrenceudsatte. Der er jo netop taget udgangspunkt i, at det skal være en gradvis udvikling, hvor vi samtidig giver bistand, så de kan udvikle deres økonomier.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Nu eksisterede Europa jo før det indre markeds indførelse i midten af 1980'erne, og det, som vi har set gennem historien i Europa, er, at der er blevet brugt forskellige former for protektionisme og beskyttelse af egne markeder til at kunne opbygge en industri. Og det er lige præcis det, der er pointen i det her.

Man kan godt have frihandel mellem forskellige lande, hvis det er lande, der eksisterer på et lige niveau. Men det, der lige præcis er problemet med de her økonomiske partnerskabsaftaler, som EU vil forhandle med AVS-landene, er, at man vil skabe frihandel mellem to parter, som er totalt ulige. Vi har på den ene side nogle af verdens allerfattigste lande, og så har vi en af verdens mægtigste handelsblokke.

Det svarer i virkeligheden til, at det kunne være hr. Lars Barfoed, eller det kunne være mig, der går i bokseringen mod Mike Tyson eller en hvilken som helst anden bokser. Så gælder jo de samme regler. Vi har begge to boksehandsker på, men vi ved jo godt, hvem der ville vinde, hvem der ville få en på sinkadusen, og det er præcis den samme situation, vi har i frihandelsdiskussionen. Man kan ikke lave frihandel mellem to parter, der er så ulige, som vi ser det med EU og AVS-landene.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pia Larsen som ordfører.

Pia Larsen (V):

Øget handel medvirker til vækst og udvikling. Derfor går vi i Venstre ind for en fri, global handel uden protektionisme og med mest mulig udveksling af varer og viden. Vi tror i Venstre på, at en liberalisering af den globale handel er den bedste måde at løse problemerne på for verdens fattigste lande, og derfor er det så vigtigt, at der eksisterer muligheder for international samhandel.

Udfordringen her ligger så i at sikre, at en øget liberalisering ikke kun bliver en fordel for de rige lande, og det er derfor vigtigt, at vi hele

tiden husker at holde udviklingsperspektivet for øje, at vi yder en målrettet international handelspolitik, som formår at forbedre rammebetingelserne for erhvervsudvikling i den private sektor i udviklingslandene, samtidig med at vi sørger for at få skabt en bæredygtig vækst, hvor miljø og mennesker også er i fokus.

Kl. 17.05

Men det er altså et faktum, at de lande, som integreres i den globale økonomi, vokser langt hurtigere end de lande, som vælger at isolere sig.

Åbenhed er god fattigdomsbekæmpelse. Vi har set det ske i Asien, hvor der i løbet af de sidste 10 år har været en meget flot økonomisk fremgang, hvor bl.a. lande som Indien, Kina og Vietnam optræder som foregangslande med betydelige økonomiske fremskridt. Antallet af mennesker i Østasien, der lever for under 1 dollar om dagen, er blevet halveret. Men de afrikanske lande halter fortsat bagud.

Derfor skal der med særlig vægt på udviklingen af Afrika syd for Sahara arbejdes for, at udviklingslandene i Afrika, Vestindien og Stillehavet i et større omfang skal integreres i den globale økonomi. Og de økonomiske partnerskabsaftaler, EPA'erne, udgør et middel til at få skabt en klar forbindelse mellem fattigdomsbekæmpelse og international handel, da det overordnede formål med aftalerne netop er at fremme udvikling og fattigdomsbekæmpelse i udviklingslandene i AVS-landene gennem integration i verdenshandelen.

Formålet er ikke at skaffe EU øget adgang til markederne i AVS-landene, som kritiske stemmer i den seneste tid ellers har givet udtryk for. EU er de afrikanske landes vigtigste handelspartner, og EU's politik er en dominerende faktor for Afrikas økonomiske vækst og udvikling. Derfor er der meget at vinde for udviklingslandene ved et positivt resultat af forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler.

Fra dansk side skal vi fortsat arbejde for, at der i EU-regi arbejdes aktivt for at afvikle EU's toldkvoter og de konkurrenceforvridende eksportstøtteordninger. Desuden skal der presses på, for at samtlige AVS-partnerskabslande skal tilbydes markedsadgangsvilkår uden overgangsordninger tilsvarende »Alt undtagen våben«-aftalen.

Der, hvor en liberalisering af handel i første omgang bør træde i kraft, er i AVS-landene set i forhold til hinanden. Der skal arbejdes på at fremme en større regional samhandel internt,

særlig blandt de afrikanske lande, og derigenem på længere sigt få styrket de afrikanske markeder, så vi kan fremme vækst og velstand og samtidig i højere grad få gjort markederne interessante for flere regionale og udenlandske investeringer.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at det er klart, at det i forbindelse med en handelsliberalisering fortsat er nødvendigt med nogle særlige hensyn til de fattigste lande, og at en afvikling af AVS-landes told skal ske i et ansvarligt tempo. Men en fastholdelse af handelsbarrierer er altså ikke nogen langsigtet løsning for bekæmpelse af fattigdom. Der må være tale om tidsbegrænsede overgangsordninger, hvor EU må være med til at yde den tekniske og faglige bistand, der skal til, for at landene bliver i stand til at varetage deres egne interesser.

Tiden tillader ikke mere nu, og jeg skal derfor på vegne af Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og SF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget understreger, at formålet med økonomiske partnerskabsaftaler med EU er at fremme AVS-landenes udvikling og fattigdomsbekæmpelse gennem deres integration i verdenshandelen. Regeringen opfordres til at arbejde for at:

- toldreduktioner fra AVS-landenes side sker i et socialt og statsfinansielt ansvarligt tempo,
- EU efterlever sit tilsagn om at øge bistanden, herunder at yde øget handelsrelateret bistand til AVS-landene i forbindelse med partnerskabsaftalerne,
- EU kun stiller krav om skærpede regler for serviceydelser, intellektuelle ejendomsrettigheder, konkurrence, investeringer samt offentlige indkøb i det omfang, det tjener AVS-landenes udviklingsinteresser og ønsker,
- AVS-landene effektivt kan beskytte sig mod dumping bl.a. af landbrugsvarer,
- alle AVS-partnerskabslande tilbydes markedsadgangsvilkår i EU, svarede til »Alt undtagen våben«-toldpræferencerne uden overgangsordninger,
- fremme Syd-Syd-handel, herunder at give mulighed for, at told på import fra EU afvikles langsommere end mellem AVS-landene i de regionale grupperinger, og

– EU lemper sine oprindelsesregler og arbejder for, at OECD-landene gør det samme.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 41).

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Kl. 17.10

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg vil egentlig gerne stille et spørgsmål om pind nummer to i det forslag til vedtagelse, som fru Pia Larsen har læst op, nemlig den om, at EU kun stiller krav om skærpede regler for serviceydelser, intellektuelle ejendomsrettigheder, konkurrence, investeringer samt om offentlige indkøb, i det omfang det tjener AVS-landenes egne udviklingsinteresser. Det synes jeg er meget interessant, fordi det leder til følgende spørgsmål: Skal det forstås sådan, at den danske regering skal arbejde for, at hvis et AVS-land siger nej tak til liberaliseringer på de områder, så opgiver EU kravet med det samme? Er det sådan, det skal forstås? Hvem er det, der definerer AVS-landenes interesser? Hvis AVS-landene siger nej, så skal vi ikke forhandle det – er det sådan, det skal forstås?

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Nu vil jeg lige først gøre hr. Rune Lund opmærksom på, at det ikke er den helt præcise tekst, hr. Rune Lund læser op af. Men der står udtrykkeligt ud for pind nummer to:

»i det omfang det tjener AVS-landenes udviklingsinteresser og ønsker«.

Jeg tror ikke, det vil være muligt for EU-landene at pådutte AVS-landene nogle ønsker, som de ikke har. Man kunne godt definere udviklingsinteresse på forskellig måde, det er jeg enig i, og netop derfor har vi tilføjet ordet ønsker.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg hørte ikke ordet ønsker, men det ændrer sådan set ikke spørgsmålet, for skal det forstås sådan, at hvis AVS-landene siger nej, skal den danske regering arbejde for, at der overhovedet ikke skal forhandles på de områder? Er det sådan, det skal forstås? Det ville være meget interes-

sant, for AVS-landene har allerede sagt nej. Så hvis det skal forstås sådan, skal det forstås sådan, at regeringen skal gå ned til EU og sige: Der skal ikke forhandles på de områder. Er det sådan, det skal forstås?

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jeg kan kun gentage, at jeg ikke kan forstå ordet ønsker på anden måde end den, hr. Rune Lund også fortolker det på. Det er jo sådan, at den her proces kører året ud. Man skal være enig om en aftale efter planen, som kan træde i kraft den 1. januar 2008.

Der er selvfølgelig tid til at diskutere tingene og forsøge at påvirke nogle processer, men det står fast, at den danske regering efter forslagsstillernes opfattelse skal arbejde for, at EU kun stiller disse krav, når det er i overensstemmelse med AVS-landenes udviklingsinteresser og ønsker.

(Kort bemærkning).

Mette Gjerskov (S):

Jeg synes jo, det var meget positivt, at Vestres ordfører nævnte netop eksportstøtten på landbrugsprodukter som et problem, altså det, at vi faktisk direkte dumper vores varer rundt omkring i de fattige lande, når vi producerer for meget.

Men det andet problem vedrørende støtte er jo selve landbrugsstøtten. Det, at man overhovedet skal producere med støtte i EU, giver også ulige konkurrencevilkår. Det, jeg vil spørge om, er, om ikke Vestre er enig i, at det langsigtede mål selvfølgelig også må være ikke kun at få fjernet eksportstøtten i EU, men at få fjernet hele landbrugsstøtten, sådan at vi forhandler på lige vilkår med de fattige lande i verden.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jo, det er helt rigtigt. Det er vores mål, at vi skal nå det en dag.

(Kort bemærkning).

Mette Gjerskov (S):

Det synes jeg var meget positivt og forbilledligt kort og klart og præcist. Men når ordføreren nu kan være så kort og klar og præcis, har hun så også et mål for, hvornår den der »en dag« så skulle være?

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Det kunne jeg godt have, men nu består EU-samarbejdet af mange forskellige lande, og man må jo nok erkende, at Danmark er et af foregangslandene med hensyn til at få afskaffet landbrugsstøtten. Vi skal lige have de andre med. Det er jo en del af den demokratiske proces, men Danmark presser løbende på for at få den debat til at være på dagsordenen hele tiden, og en dag lykkes det nok også.

Kl. 17.15

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det fru Mette Gjerskov som ordfører.

Mette Gjerskov (S):

Jeg beklager, at det tog nogen tid, inden jeg nåede herop på talerstolen, men når man skal spørge fra sin plads i salen og så tale heroppefra, er der sådan lidt logistik indimellem.

Det, jeg vil sige, er, at vi fra Socialdemokratiets side kan støtte forslaget til vedtagelse. Vi mener, at verdens fattige lande kæmper med rigtig mange udfordringer. Nogle af udfordringerne er med til at fastholde landene i fattigdom: manglende demokrati, korrupsion, dårlig regeringsførelse, klimaforandringer, naturkatastrofer – listen er uendelig lang.

Men nogle gange er vi i de rige lande, og der vil jeg give Enhedslisten ret, med til at skubbe til den dårlige udvikling. Det gør vi ved at presse dem på økonomien, f.eks. ved at kræve markedsadgang uden at give tilstrækkelige fordele til gengæld.

Derfor er jeg rigtig glad for, at vi i dag kan få sat fokus på, at når vi i EU indgår handelsaftaler med fattige lande, skal det ske for at hjælpe dem i deres udvikling. De aftaler, vi har på dagsordenen i dag, er EPA'erne, altså de økonomiske partnerskabsaftaler, som EU indgår med AVS-landene, som er de tidligere kolonier, som EU jo selvfølgelig, det synes jeg også, har et særligt ansvar for. Det er mange af de helt fattige lande som Sudan, Mali, Burkina Faso og Niger.

På trods af at de her lande altså har haft nogle ganske gunstige handelsaftaler med EU siden engang tilbage i 1970'erne, går udviklingen i samhandelen den helt forkerte vej. Derfor mener vi, at det er afgørende, at vi skruer aftalerne sådan sammen, at vi er helt sikre på, at de giver udviklingsmuligheder for de her lande.

Handelsaftalerne skal selvfølgelig også suppleres af yderligere udviklingsinitiativer. Men

det er samtidig vigtigt, at aftalerne ikke bliver trukket ned over hovederne på de fattige lande. Derfor lægger vi vægt på, at de skal have et forspring, der kan hjælpe dem økonomisk. Det betyder, at vi ikke må gøre aftalerne om »Alt undtagen våben« til en forudsætning, som lægges ind i forhandlingerne, for de skal under alle omstændigheder have mulighederne inden for den aftale, der hedder »Alt undtagen våben«, og det gælder især for spørgsmål om toldreduktioner. Det kan vi gøre ved at sørge for, at AVS-landenes toldreduktioner over for vores varer sker i et ansvarligt tempo, og det er i den forbindelse selvfølgelig meget vigtigt, at alle de krav, vi stiller, tjener AVS-landenes egne udviklingsinteresser.

Tidens mantra er jo, at de fattige lande skal handle med hinanden, og hvis vi i EU skal stille krav til dem om, at de skal reducere tolden over for hinanden, må det altså følges op af, at vi i EU er mere tilbageholdende med at stille krav om toldreduktioner for vores varer. Tolden mod os må afvikles langsommere end tolden mellem AVS-landene indbyrdes.

Så for os Socialdemokrater er det vigtigt, at aftalerne bliver skræddersyet til det enkelte land og til den enkelte region. Derfor mener vi også, at der er brug for, at vi graver endnu dybere og analyserer, hvordan vi sikrer, at vores handelsaftaler reelt er med til at sikre udviklingen. Vi kan ikke forvente, at landene selv med deres forhandlingskapacitet og statsapparat i øvrigt kan komme op med de her analyser selv.

Vi var faktisk gerne gået endnu videre. Vi er meget tilfredse med forslaget til vedtagelse, men vi ville gerne være gået endnu videre. Vi havde gerne set, at vi i Danmark og i EU iværksatte nogle analyser af, hvordan bedre markedsadgang til EU kan stimulere udviklingen i de fattigste AVS-lande.

Problemet for de fattige lande er, at de sidder meget spændt og venter på resultatet af Doharunden, altså hvad det er, der kommer til at ske i WTO. Det havde været rart, om det havde været på plads, inden vi indgik de her handelsaftaler, sådan at landene rent faktisk var klar over, hvad deres egen handelssituation var. Men det synes ikke rigtig at være muligt, og det er også svært at hæfte det op på noget så usikkert som et resultat af Doharunden, for det har vi vist alle sammen efterlyst i nogen tid.

Vi ville faktisk også gerne have haft ekstra bistand til støtte, når der nu er toldreduktioner. Men samlet set mener vi, at de her handelsafta-

ler skal være med til at sikre de fattige lande, og at de skal være til de fattige landes fordel. De skal skabe udvikling i AVS-landene og være med til at gøre verden bare en lillebitte smule mere lige og en lillebitte smule mere retfærdig.

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg kan på forslaget til vedtagelse forstå, at hvis AVS-landene siger, at de her forhandlinger ikke skal indeholde forhandlinger om tjenesteydelser, om intellektuelle ejendomsrettigheder, om konkurrence, om investeringer og om offentlige indkøb, så skal de ikke det. Det synes jeg er interessant; det synes jeg er en god pind i forslaget til vedtagelse. Det er det nærmeste, vi kommer at give ulandene den næsten gratis omgang, som jeg, siden jeg kom i Folketinget i februar 2005, har stået her i Folketingssalen og talt om adskillige gange i alle de debatter, vi har haft om ulandsinteresser. Det er et klart fremskridt, og det vil jeg egentlig gerne rose forslagsstillerne for.

Men jeg vil gerne stille et spørgsmål til fru Mette Gjerskov: Hvis det nu viser sig, at den danske regering ikke kan komme igennem med det her i EU, og at EU's nuværende forhandlingslinje bare fortsætter, betyder det så, at der skal stemmes ja eller nej til den forhandlingslinje, når Europa-Kommissionen skal forhandle på vegne af alle EU's medlemslande?

(Kort bemærkning).

Mette Gjerskov (S):

Jeg har egentlig faktisk allerede fra starten takket Enhedslisten for at tage det her forslag op. Jeg er glad for, at vi har det på dagsordenen i dag, og jeg er glad for, at vi jo åbenbart stort set kan være enige. Kunne Enhedslisten så ikke stemme sammen med os for vores forslag til vedtagelse, sådan at vi har et fuldstændig enigt Folketing? Der ligger faktisk nogle rigtig positive ting i det.

Det, Enhedslisten spørger om, er forhandlingsituationen, hvis vi ikke helt kan få det hele igennem, når vi forhandler inden for EU's rammer. Det er altså svært at sige noget om på nuværende tidspunkt. I en forhandling er det jo altid et spørgsmål om: Hvad får vi i forhold til, hvad de andre måtte få? Vi lægger meget vægt på, at de her aftaler skal indgås efter udviklingslandenes, altså AVS-landenes, eget ønske. Og det er også det, vi vil give af mandat til regering-

gen. Men hvornår vi lige præcis skal stemme nej, er svært at sige, for vi ved det jo ikke.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Se, det er jo lige præcis her, diskussionen er interessant. Det er lige præcis her, forskellen mellem en gratis omgang til AVS-landene og det, at de skal leve op til en række krav om markedsåbninger, er. For hvis det her forslag til vedtagelse skal forstås sådan, at den danske regering stemmer nej til Europa-Kommissionens forhandlingsmandat, hvis det indeholder noget om serviceydelser, intellektuelle ejendomsrettigheder, konkurrence, investeringer og offentlige indkøb, og AVS-landene samtidig siger, at de ikke skal indgå, og Europa-Kommissionen alligevel opretholder det som ting, der skal indgå i forhandlingerne, og det så betyder, at den danske regering stemmer nej til det her forhandlingsmandat, vil jeg sige, at så vil Enhedslisten kunne støtte det forslag til vedtagelse.

Men jeg forstår på fru Mette Gjerskov, at hvis man ikke opnår det her, og hvis Europa-Kommissionen alligevel fortsætter med den forhandlingslinje, som den kører i dag, så kan regeringen også med fru Mette Gjerskovs støtte alligevel ende med at stemme ja til Europa-Kommissionens forhandlingsmandat. Det vil være lidt ærgerligt, for så bliver det bare en række pæne ord her fra Folketingssalen, uden at det får nogen som helst betydning i praksis. Er det en reel gratis omgang, eller er det i virkeligheden noget for noget, når det kommer til stykket og vi ser om bag de pæne ord?

(Kort bemærkning).

Mette Gjerskov (S):

Jeg synes egentlig, det er lidt ærgerligt, at Enhedslisten går ind og kritiserer det her, når vi er enige om, at det her er den vej, vi skal, og at det her er det rigtige for udviklingslandene. Det må jo være det, der er vores udgangspunkt. Forhandlingsmandatet til regeringen giver vi i Europaudvalget, det giver vi ikke fra Folketingets talerstol, og det ved hr. Rune Lund jo også godt.

Det, jeg siger, er, at alt kommer an på en forhandling. Hvad får vi, og hvad bliver vi nødt til at give? Vores udgangspunkt – det, vi fastlægger her – er jo vores udgangspunkt: Hvad mener vi? Og det kan godt være, at Enhedslisten mener, at det er det, der gør diskussionen interessant. Det gør det sådan set også, men pointen er bare, at –

lur mig, om ikke det er sandt – Enhedslisten under alle omstændigheder stemmer nej. Det er jo et EU-spørgsmål, det her, og det plejer at være meget vanskeligt for Enhedslisten at stemme for den slags. Det, der er væsentligt, er, at vi gerne vil have, at de her handelsaftaler skal indgås til udviklingslandenes fordel. Det er simpelt hen det, det grundlæggende drejer sig om for os.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Og næste ordfører er hr. Søren Espersen.

Kl. 17.25

Søren Espersen (DF):

For Dansk Folkeparti er det vigtigt, at de høje toldskranker nedsættes eller fjernes. Det er til stor fordel for de europæiske forbrugere, og det vil endnu vigtigere være måden, hvorpå de allerfattigste lande får adgang til de europæiske markeder og dermed finder en vej ud af fattigdommen.

EU's landbrugsstøtte kender alle godt Dansk Folkepartis holdning til. Vi finder, at det er uholdbart i længden at bruge knap halvdelen af EU's samlede budget på landbrugsstøtte. Der var andre ting, der kunne have brug for tilførsler – ikke mindst forskning og uddannelse. Så lad os få en reform af EU's landbrugspolitik, uden at vores landmænd presses yderligere. Vi kan jo selvfølgelig ikke have, at et land som f.eks. Brasilien vil kunne være i stand til helt at udkonkurrere dansk kvægproduktion, samtidig med at dette store, effektive land kan opretholde en indtægtsgivende told. På samme måde er det med anden produktion i lande som Indien og Kina, der ligesom Brasilien har besluttet sig til at betegne sig selv som least developed countries, altså ulande. Sådanne nogle mastodontlande med kolossale eksportindtægter vil vi selvfølgelig ikke være med til at pusle om. Disse landes virksomheder er direkte konkurrenter til dansk erhvervsliv, og de skal ikke have særlige internationale begunstigelser.

Men lad os bare få tolden ned og eksportstøtten ned, så vi undgår unfair konkurrence i forhold til de allersvageste lande. Frihandel skaber fælles fremgang. Vi har allerede gjort det for AVS-landenes vedkommende, hvad angår industrivarer for visse landbrugsvarer, og det gør vi så fra vores ende af bordet.

Men i den anden ende af bordet, altså i de fattigste landes ende, skal der også ske reformer, ellers nytter det ikke. De fleste her er jo enige

om, at det er skadeligt for udviklingen, at de allerfattigste afrikanske lande har anbragt høje toldskranker hinanden imellem. På den anden side kan man jo godt forstå, at et fattigt land, som har bygget stort set alle sine statsindtægter – helt op til halvdelen for nogles vedkommende – på told og afgifter af import, tøver med at fjerne denne allerstørste indtægtskilde.

Fra vores side er vi tilfredse med, som ministeren i sin besvarelse fremhævede, at det er regeringens indstilling, at alle AVS-lande, som deltager i forhandlingerne, bør tilbydes de samme vilkår på Europas markeder som dem, der gælder for landene i »Alt undtagen våben«-toldpræferencerne.

Ligeledes noterer jeg også med tilfredshed, at ministeren lovede, at regeringen ville arbejde for fastlæggelse af mere fleksible oprindelsesregler. Det kan lyde som en lille sag, men personligt tror jeg, at dette, at producenterne i de fattigste lande vil kunne få mulighed for en forarbejdning af importerede varer med henblik på videre eksport, vil kunne give helt uanede muligheder og måske ligefrem være det, der på længere sigt vil kunne blive svaret på de fattigste landes problemer. Vi var selv medforlagsstillere til forslaget til vedtagelse, så det støtter vi selvfølgelig.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det spørgsmål, som jeg vil stille hr. Søren Espersen, er det spørgsmål, som jeg stillede fru Mette Gjerskov, men som jeg ikke fik svar på. Men i og med at hr. Søren Espersen også står bag det forslag til vedtagelse, der er fremsat, vil jeg tro, at hr. Søren Espersen kan svare.

Det drejer sig om, at hvis AVS-landene siger, at de ikke vil have, at der skal indgå tjenesteydelser, intellektuelle ejendomsrettigheder, konkurrence, investeringer og offentlige indkøb i forhandlingerne, skal det så være den danske regerings holdning, at de bliver taget ud? Og hvis de ikke bliver taget ud, skal Danmark så stemme nej til forhandlingsmandatet, som Europa-Kommissionen får, når Europa-Kommissionen skal forhandle på vegne af alle EU-medlemslande?

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg kan slet ikke forestille mig, at netop de her lande ikke vil være interesserede i at få ordentlige aftaler. Jeg kan ikke forestille mig, at nogle af de her lande ville sige: Vi er ikke interesserede i

at indgå i en dialog om, hvordan vi gør det her bedst muligt.

Som jeg også sagde til hr. Rune Lund i forbindelse med hans ordførertale, er det her faktisk et tiltag, der foregår i et forsøg på at hæve niveauet. Det er ikke et forsøg på sådan at jukke dem ned, hvad hr. Rune Lund lader som om det er. Jeg tror, at man er interesseret i på en eller anden måde at finde en ordening, og skulle der være et enkelt land – lad os så bare tage den hypotetiske situation – der siger, at det vil de under ingen omstændigheder være med til, mon så ikke også man siger: Nå, o.k., jamen så må de jo sejle deres egen sø og så se, hvordan det går. Det tror jeg.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det sidste er meget mere i overensstemmelse med, hvordan Europa-Kommissionen tænker, og det vil sige, at det så er hr. Søren Espersens udlægning af, hvad det her forhandlingsmandat går ud på.

Kl. 17.30

Det er jo lidt interessant, for AVS-landene har udtalt sig om den her sag, Den Afrikanske Union, hvor der er mange AVS-lande i, har jo udtalt sig om den her sag. Der var bl.a. Nairobi-erklæringen om økonomiske partnerskabsaftaler. Det var fra et møde, der var den 12.-14. april sidste år, i 2006. Udviklingsministeren nævnte i sit indlæg, at der havde været et møde den 16. januar i år, hvor man sådan set gentog den linje, så vidt jeg kunne forstå på udviklingsministeren. Der har heller ikke været nogen ændring i de her landes holdninger. De siger: Jamen vi vil ikke have de der områder ind; vi vil ikke have, at de skal være en del af forhandlingerne; vi ved, at vi vil blive udkonkurreret på landbrug og industrivarer; vi ved, at jeres store selskaber vil komme og udkonkurrere os på ulige konkurrencevilkår. Det duer simpelt hen ikke.

Så de har udtalt sig. Men det skal så ifølge hr. Søren Espersen ikke betyde, at de her forhandlingsemner skal tages ud. Det var ellers det, som både fru Pia Larsen og fru Mette Gjerskov sagde at de skulle.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Altså, man forhandler jo om det her i nogle store puljer, man forhandler med nogle regionale grupper af lande, og man forhandler i det hele taget – sådan er det jo inden for al international handel – i et større perspektiv. Hr. Rune Lund

skildrer det, som om det sådan er land imod land, og at der kan være nogle fordele der. Sådan fungerer det jo ikke. Man er nødt til at sige, at der forhandles med et større kontingent lande – hvoriblandt vi er et af dem – for at få det bedst mulige resultat for alle parter.

Vi hører så ikke til dem, der siger, at man ikke også gerne skulle have noget, der kunne være til fordel for os, for Danmark; vi vil selvfølgelig gerne have nogle ting, der også er til fordel for os, ligesom det er til fordel for ulandene. Som jeg sagde tidligere synes vi, det er en væsentlig fordel, at de her lande hurtigst muligt bliver så velhavende som muligt, så de kan købe alle vores varer. Det, der er vores mål, er, at de skal kunne blive så velhavende, at vi virkelig kan afsætte.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Lars Barfoed.

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes, det er en spændende debat, vi har her. Det er også en vigtig debat.

EU's handelsaftaler skal jo ses i en bredere sammenhæng. Der er nogle, der har det med – synes jeg – i debatten at fokusere meget isoleret på handelsaftalerne uden at se dem i den sammenhæng, som de i virkeligheden skal ses i, hvis det skal give mening at diskutere det. For det drejer sig jo både om udviklingsbistand og om handel, og i sidste ende drejer det sig jo om at skabe en sammenhæng i den globale udvikling, der skaber plads til en fornuftig økonomisk og social udvikling i de fattigste lande i denne verden. Det er jo det, der i virkeligheden er visionen, hvor handelsaftalerne, partnerskabsaftalerne, indgår som et led i en samlet strategi, som altså også indeholder udviklingsbistand. Jeg synes, det er meget vigtigt at holde fast i det.

Det er også vigtigt at slå fast, som ministeren også gjorde det, at partnerskabsaftalerne med AVS-landene først og fremmest har til formål at styrke den økonomiske udvikling i de pågældende lande ved at give dem nogle rimelige afsætningsvilkår for deres egne produkter, og derfor hænger partnerskabsaftalerne tæt sammen med udviklingsbistanden, for udviklingsbistanden har jo også til formål i sidste ende at sætte disse fattige lande i stand til at klare sig selv og fungere på lige vilkår med andre på verdensmarkedet, og det opnår man i hvert fald ikke

ved at love dem evige toldgrænser, for så får de aldrig udviklet en effektiv økonomi.

Derfor er Enhedslistens filosofi en meget farlig gift for disse lande. Hvis man fulgte denne meget dogmatiske, socialistiske tilgang til bistand til udviklingslandene, er det helt sikkert, at man ville fastholde dem i fattigdom – forever. Sådan er det.

Det Konservative Folkeparti er stærkt orienteret imod den globale udvikling. Det er vores opfattelse, at vi i virkeligheden på en gang fremmer danske interesser og de fattige landes interesser ved at investere i den tredje verden og ved at arbejde for en fri verdenshandel, der giver plads til de fattigste lande og tager de nødvendige hensyn til dem. Fri handel skaber i sidste ende velstand for os alle sammen i denne verden og bidrager til en stabil og fredelig global udvikling.

Kl. 17.35

I vid udstrækning kan man sige, at økonomisk fremgang og velstand går hånd i hånd med mere demokrati og mere respekt for menneskerettighederne. Derfor skal vi også understøtte bestræbelserne i WTO for i sidste ende at liberalisere verdenshandelen på alle områder. Derfor støtter vi også, at EU inden for de rammer, vi har aftalt i WTO, styrker handelen med AVS-landene gennem økonomiske partnerskabsaftaler, der netop styrker disse landes afsætningsmuligheder i Europa. Men liberaliseringen skal selvfølgelig ske med forsigtighed. Det er jo ikke noget, der skal ske fra den ene dag til den anden. Derfor er vi Konservative også meget opmærksomme netop på den faktor, at der skal tages de fornødne hensyn.

En række af de fattigste lande er jo f.eks. stærkt afhængige af deres indtægter fra importtold, og deres erhvervsliv tåler jo ikke sådan fra den ene dag til den anden at blive konkurrenceudsat i forhold til omverdenen, og derfor kan vi heller ikke fra den ene dag til den anden bare afvikle tolden på produkter fra EU til de pågældende lande.

I det hele taget skal de aftaler, vi indgår, sikre, at de bliver til fordel for AVS-landene selv, og det er jo i virkeligheden også indholdet af det forslag til vedtagelse, som en række partier har fremsat her i Folketinget i dag.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det forslag til vedtagelse, som også hr. Lars Barfoed står bag, opretholder jo princippet om gen-

sidighed eller symmetri, netop det, at hvis ulandene skal have adgang til EU's markeder, skal EU også have adgang til ulandenes markeder i AVS-lande.

Det synes jeg er et problematisk synspunkt, og jeg synes primært, det er problematisk, fordi AVS-landene gentagne gange har sagt, at de ikke ønsker, at store selskaber fra EU skal komme og få nemmere adgang til deres markeder. Så i det omfang man er interesseret i AVS-landenes egne interesser og ønsker, som der står i forslaget til vedtagelse, er sagen allerede afgjort, for de ønsker ikke at åbne op for store selskaber, som kan gå ind og konkurrere på elforsyning, vandforsyning, telekommunikation og en lang række andre områder.

Så er det ikke sådan, at ulandene har udtrykt, hvad der er deres interesser, og så burde man lytte til det frem for at komme her og måske have en bedre mening om, hvad der er deres interesser, end den mening, de selv har?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er muligt, hr. Rune Lund har haft nogle indgående samtaler i de seneste måneder med samtlige de lande, som udgør AVS-landene, siden hr. Rune Lund nu gang på gang kan fremføre meget absolutte meninger om, hvad de pågældende lande mener om, hvilke temaer der nu skal indgå i de her aftaler.

Jeg har ikke på samme måde haft lejlighed til at rejse rundt i verden og tale med samtlige regeringer fra de her lande, og det overrasker mig, at hr. Rune Lund har haft overskud til det – jeg synes, det er imponerende – men jeg kender altså ikke til, at de lande samlet skulle have udtalt, at de ikke ønsker, at alle disse eller nogle af disse elementer indgår i forhandlingerne.

Det må de kommende forhandlinger jo vise, og der siger vi så i forslaget til vedtagelse her, at det må være sådan, at disse områder, serviceydelser, intellektuelle ejendomsrettigheder osv., indgår, i det omfang det tjener landenes udviklingsinteresser og deres ønsker. Det er så klart, som det kan siges.

Så hvis man efterfølgende kan bekræfte de samtaler, jeg kan forstå hr. Rune Lund har haft med de pågældende landes regeringer, jamen så vil det jo være Danmarks position, at det så ikke skal indgå, for så er det jo ikke deres ønske – hvis hr. Rune Lund har ret i det.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Rune Lund for sin sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Så er det slået fast. Så skal det helt ud af forhandlingerne. Det er så også Det Konservative Folkepartis mening. Ulandene har fremført de her ønsker gang på gang, ikke ved personlig samtale med mig, men på mange måder.

Jeg har f.eks. et papir her fra den britiske organisation Oxfam, som gennemgår forhandlingerne – det er fra december 2006 – hvor ulandene har bedt om, at en lang række ting bliver hevet ud, lige præcis offentlige indkøb og investeringer. De vil have safeguard mechanisms ind, som gør, at de kan beskytte sig mod, at varer fra EU skal udkonkurrere deres egen landbrugs- og industriproduktion. Så de her ønsker fra AVS-landene er sådan set formuleret, og de er klokkeklare.

Men jeg kan forstå, at når det er AVS-landenes ønsker og holdning, så er det også Det Konservative Folkepartis holdning. Det glæder mig meget.

Kl. 17.40

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Der har jo været to forløb. Der har været Doharunden, hvor de såkaldte Singaporeelementer har indgået, og hvor der jo var modstand fra en række udviklingslande mod, at disse elementer kom til at indgå i de videre forhandlinger i Doharunden. Der har EU jo vist sig meget fleksibel over for udviklingslandenes ønsker og også tilbudt, at man ikke behøvede at tage alle emnerne op en bloc, man kunne tage dem enkeltvis osv. EU har rent faktisk vist stor fleksibilitet allerede i Doharunden.

Men når vi taler AVS-landene, er det jo ikke sådan, at de bare udtaler sig en bloc. Det er jo en lang række forskellige lande med meget forskellige økonomiske udviklingsstader, som befinder sig alle mulige forskellige steder i verden, og de har jo ikke fælles interesser og fælles synspunkter på alting. Men det er rigtigt, at der står i forslaget til vedtagelse, hvilket flere andre ordførere også har redegjort for, at vi mener, at EU kun kan stille krav om skærpede regler på de her områder, i det omfang det tjener AVS-landenes udviklingsinteresser og deres ønsker. Så det står så klart, som det kan siges.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil godt sige til Det Konservative Folkepartis ordfører, at jeg på mange måder er helt enig i analysen.

Men når man nu begynder at nedsætte toldsatser i disse udviklingslande, forsvinder jo noget, som de har indrettet deres økonomi på, og deres indtægter til skoler, til vejbygning osv. bliver forringet. Der vil jeg bare sikre mig, at også Det Konservative Folkeparti mener, at det er et af de steder, hvor man må gå ind med bistand for at hjælpe de lande, der kan komme i klemme af forskellige grunde i den her proces.

Det her er jo et af de der elementer, som gør, at mange lande, ligesom hr. Rune Lund siger, er meget, meget skeptiske over for det her. De er bange for at miste de indtægter, som skal finansiere deres i forvejen alt for lille offentlige sektor.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er jeg sådan set enig i. Det afspejler sig jo allerede i den første pind i det forslag til vedtagelse, som vi er enige om, hvor vi siger, at toldreduktioner fra AVS-landenes side skal ske i et socialt og statsfinansielt ansvarligt tempo. Deri ligger jo, at der skal tages hensyn til deres statsfinanser.

Det er jo meget forskellige afhængighedsgrader, disse lande har. De er, som jeg sagde for til hr. Rune Lund, meget forskellige i deres økonomiske struktur osv., men for nogle af dem – jeg tror, det var hr. Søren Espersen, der nævnte det – kommer op mod 50 pct. af de offentlige indtægter fra told, for andre er det betydelig lavere procentsatser, måske nede omkring de 10 pct., det varierer meget. Men det er jo netop et af de hensyn, der skal tages, at de får lejlighed til gradvis at omstille sig og indføre andre statsfinansielle indtægtsinstrumenter, indkomstskat, moms osv., samtidig med at vi yder udviklingsbistand til dem.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Steen Gade for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Jeg vil takke for svaret, og så vil jeg spørge, om det også skal forstås sådan, at Det Konservative Folkeparti mener, at vi skal, kan man sige, spore en del af den øgede EU-bistand i de kommende

år, men vel også skal ind i nogle overvejelser fra dansk side om, at er der nogle af vores samarbejdslande, som specielt kommer i klemme og har brug for omstillinger af deres skattesystem, så de kan få andre indtægter osv., så er det noget af det, der må have høj prioritet, hvis de her aftaler kommer igennem.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jamen altså, for så vidt angår de lande, som Danmark har bilaterale udviklingsbistandsprojekter med, er det jo sådan, at vi individuelt vurderer, hvilke landestrategier vi skal anlægge i forhold til de pågældende lande, og der er det her jo momenter, som må indgå i vores vurdering af, hvordan vi bedst tjener de pågældende landes udvikling.

Det kan være på felter som det her, eller det kan være ved at tilføre dem knowhow. Vi ved jo f.eks. alt om, hvordan man opkræver indkomstskat her i landet. Det er vi vel bedre til at gøre end de fleste andre, vi presser vel citronen mere end nogen andre lande i denne verden, og der kan vi jo lære de her udviklingslande, hvordan de skal presse citronen, sådan at de kan få penge gennem indkomstskat, hvad nogle af dem jo ikke er særlig gode til. Det er en knowhow, som vi kan tilføre dem, og det tror jeg da i høj grad kunne være et element i den danske udviklingsbistand til nogle af disse lande.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Jeg vil lige sige, at det, der har været forespørgernes dagsorden, Enhedslistens dagsorden, i det her jo har været, at det var af enormt stor interesse for EU og alle store koncerner i EU sådan ligesom at drøne ud i ulandene for at sælge en hel masse varer. Nu ved jeg, at hr. Lars Barfoed har meget indsigt i erhvervslivet, og jeg vil bare som et enkelt spørgsmål lige bede ham bekræfte, at det ikke er de store erhvervskoncerners allervildeste drøm med det samme at komme ud i Benin, De Kapverdiske Øer, Lesotho, Madagaskar, Mali, Mauritius, Niger og Rwanda.

Kl. 17.45

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er jeg fuldstændig enig i. Det er jo ikke voldsom købekraft, der findes i de pågældende lande, så jeg tror ikke, at man vil se nogen koncer-

ner investere voldsomt i at opbygge salgsapparater de pågældende steder.

Nej, det, disse kapitalistiske virksomheder kunne have en interesse i, er det, som hr. Rune Lund i virkeligheden efterspørger, nemlig at vi hjælper dem til at opbygge en stærk økonomi, sådan at der bliver velstående borgere i de pågældende lande, der kan købe nogle produkter. Forudsætningen for, at europæiske virksomheder og andre virksomheder får en interesse i at investere i de pågældende lande og gøre noget for at eksportere til dem, er jo, at der er en købekraft i de pågældende lande. Det forudsætter jo, at de udvikler deres økonomi, og det er det, vi så hjælper dem med, og derfor har vi alle sammen i denne verden i sidste ende en interesse i, at de fattigste lande kommer op på et højere økonomisk stade.

Det er også derfor, jeg sagde i mit indlæg, at det i virkeligheden også er i dansk interesse, både økonomisk, demokratisk og set i lyset af, at vi gerne vil have en fredeligere og stabil verden, at disse lande får en god økonomi.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Søren Espersen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Espersen (DF):

Tak for svaret – præcis min pointe. Det, der er hovedformålet med hele den her proces, er jo faktisk at løfte de dårligt stillede lande i verden op på et niveau, så vi kan samhandle med dem, så det kan komme alle til gavn, også os til gavn. Derfor er det dejligt, at hr. Lars Barfoed nu har bekræftet – sådan ser jeg det også – at det, der er hele projektet, ikke er at træde nogle ned, som Enhedslisten gør det her til, men at løfte dem op. Tak for svaret.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Ja, det er vi jo så rørende enige om.

Men hr. Rune Lund har jo den helt modsatte opfattelse, at det ville tjene vores interesser og vores virksomheders interesser at udbytte disse lande, sådan at vi simpelt hen plukker fjerene fuldstændig af dem og gør dem endnu mere fattige. Det er åbenbart hr. Rune Lunds opfattelse, at det er vores interesse. Forholdet er lige det modsatte. Vores interesse er at gøre dem rige, så de kan købe noget og indgå i den økonomiske aktivitet her i verden.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Naser Khader som ordfører.

Naser Khader (RV):

Tak til Enhedslisten for at sætte fokus på forhandlingerne om økonomiske partnerskabsaftaler med en række fattige lande.

Nu hvor Dohaforhandlingerne er brudt sammen og tendensen går i retning af bilaterale aftaler, er forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler afgørende. Vi ved ikke ret meget om, hvordan forhandlingerne skrider frem, Kommissionen holder kortene tæt ind til kroppen, men de meldinger, vi får, er lidt bekymrende.

Det Radikale Venstre er tilhænger af frihandel, markeder skal åbnes, og toldbarrierer fjernes, men ikke for enhver pris og ikke på bekostning af udviklingen i de fattigste lande. Det skal ske på en ordentlig måde og i et forsvarligt tempo.

I modsætning til Cotonouaftalen skal AVS-landene nu åbne deres hjemmemarkeder for europæiske varer og investeringer. Her er det af afgørende betydning at sikre tilstrækkeligt lange overgangsordninger.

EU's krav om åbning af markeder og toldreduktioner vil betyde et drastisk fald i offentlige indtægter for AVS-landene. Selvfølgelig vil det være bedre på sigt at lade moms og indkomstskat erstatte toldindtægter, men det er ikke muligt at gennemføre de reformer fra dag til dag. Toldindtægter udgør gennemsnitligt 25-30 pct. af de offentlige indtægter i AVS-landene. Det siger sig selv, at der er behov for lange overgangsordninger og en fleksibel tilgang.

Samtidig risikerer AVS-landene øget og unfair konkurrence på hjemmemarkedene. De fattige lande har behov for i et vist omfang at beskytte deres hjemmemarkeder, indtil deres landbrugs- og industrisektorer er opbygget, på samme måde som USA, Indien, Brasilien og Kina har beskyttet og stadig beskytter deres.

Det er nødvendigt at afvikle flere begrænsninger på AVS-landenes eksport til EU; det gælder ikke mindst adgang for flere landbrugsprodukter samt afvikling af EU-subsidier på f.eks. bomuld.

EU-landbrugsstøtte giver unfair konkurrence og har sin del af skylden for sammenbruddet i WTO-forhandlingerne. Derfor mener vi i Det Radikale Venstre, at Danmark skal presse endnu

mere på for at få EU's landbrugsstøtte afviklet så hurtigt som muligt.

Kl. 17.50

Det er også bekymrende, at Kommissionen af hensyn til europæiske investorer forsøger at få AVS-landene til at acceptere investeringsregler og udbudsregler for offentligt indkøb, emner, som for længst er taget af dagsordenen i Dohaforhandlingerne, fordi AVS-landene slet ikke er klar til at forhandle på disse områder.

Formålet med de økonomiske partnerskabsaftaler skulle jo gerne være at hjælpe til at integrere de mindst udviklede lande i den globale økonomi. Det er nemlig i EU's egen interesse på lang sigt. Derfor må EU's egne og mere kortsigtede interesser om at fremme investeringer og eksport vige for en stund.

Men det giver ikke mening og er spild af tid på nuværende tidspunkt at sætte spørgsmålstegn ved Kommissionens forhandlingsmandat, som Enhedslisten gør. Ja, vi havde gerne set det anderledes, men det er sent at ændre på, nu hvor forhandlingerne er i gang. Der er mindre end et år, til aftalerne skal træde i kraft, og derfor er det mere konstruktivt at forsøge at påvirke Kommissionen inden for rammerne af forhandlingsmandatet. Det er faktisk det, vi ønsker med dagens forslag til vedtagelse.

Vi synes ikke, det er konstruktivt at indlede en grundlagsdiskussion, nu hvor der er behov for brandslukning i forhold til at få det bedst mulige forhandlingsresultat for AVS-landene.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg er glad for den analyse, som hr. Naser Khader har af forhandlingerne, forstået på den måde, at det jo netop drejer sig om, at vi har at gøre med et meget offensivt, nogle siger ligefrem aggressivt EU, der prøver at få markedsadgang som belønning for, at de fattigere AVS-lande skal have lov til at komme til vores markeder. På den måde er hr. Naser Khaders analyse jo konsekvent meget anderledes end f.eks. den analyse, som fru Pia Larsen har, eller den analyse, som hr. Lars Barfoed kom med. Og der er jeg enig med hr. Naser Khader.

Men problemet er jo stadig væk, at vi står i en situation, hvor Europa-Kommissionen har den forhandlingslinje. Og hvis man ikke kan ændre den forhandlingslinje, vil det så ikke være mest naturligt, at Danmarks ender med at sige: Nej, Danmark kan ikke godkende den måde at køre forhandlingerne på?

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg vil gerne fastholde, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, fra dansk side for at presse på, sådan at forhandlingernes udfald bliver til AVS-landenes fordel. Det hjælper ikke at trække sig ud af forhandlingerne. Det hjælper ikke at pille ved forhandlingsgrundlaget. Det, der er vigtigt, er at presse alt, hvad vi kan, inden for forhandlingsmandatets rammer.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Rune Lund for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Men hvad, hvis det ikke lykkes? Hvad, hvis det ikke lykkes at få EU til at ændre sin forhandlingslinje? Skal vi så stemme ja eller nej, når Europa-Kommissionen beder om det videre forhandlingsmandat i de her forhandlinger?

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg vil sige til hr. Rune Lund: Prøv nu at være lidt optimistisk. Det hjælper lidt at håbe og tro på, at det kan lade sig gøre. Men jeg kan simpelt hen ikke forestille mig, at vi i Det Radikale Venstre vil stemme for noget, der skader AVS-landene.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Steen Gade som ordfører.

Steen Gade (SF):

Jeg vil godt sige her i debatten, at hr. Rune Lund, som har rejst debatten, jo har en meget kritisk indgang til, hvordan Kommissionen har opført sig. Der findes bestemt en fase i det her forløb, hvor Kommissionen måske ikke har været lige så slem, som hr. Rune Lund siger, men har tænkt og handlet og opført sig helt forkert – ligesom hr. Rune Lund siger. Det er jeg faktisk enig i.

Det, vi nu skal vurdere, er, at der jo også er en anden linje, og det er den, vi snakker om her. Det er ikke bare en, der handler om at få Danmark til at føre den linje, men den handler også om at presse andre, og som jeg har forstået det, er der også markante ændringer på kommissionssiden.

Kl. 17.55

Hvis jeg nu er enig i en pæn del af det, som hr. Rune Lund siger kritisk, betyder det jo, at vi,

når vi skal vurdere det her, skal se på, hvordan Danmark kan presse bedst muligt i den nuværende situation. Derfor er SF gået meget aktivt ind i at skrive det her forslag til vedtagelse, for det er jo meget vigtigt, hvad Danmark gør i de her forhandlinger.

Vi er jo ikke en stormagt i EU, men i alle udviklingsspørgsmål er vi jo en lille stormagt, kan man sige; det er jo ikke sådan, at man ikke lytter til os, når det er udviklingsspørgsmål, det handler om. Når det kun er handel, ja, så er vi ikke nogen stormagt, så er der protektionistiske kræfter i alle lande, der forener sig, men vi er det, når det handler om udvikling, og det er jo derfor, det i hele tonen i dag og i det, vi har arbejdet på at få vedtaget, er udvikling, der står i fokus.

Så skal man jo også lytte til den kritik, der er kommet. Jeg hørte faktisk også, at ministeren havde lyttet til den, f.eks. kunne det jo være, at det ikke kunne blive færdigt inden for tidsfristen, og så ville vi hjælpe det igennem, så det ikke skulle skade AVS-landene med en udsættelse. Det er jo noget af det, som nogle af ulandene har sagt, f.eks. handelsministrene i organisationen af afrikanske stater; de har jo sagt, at de vil have det udsat til 2010. Så har jeg forstået, at Danmark siger: Jamen vil I det, og vil I løbe den risiko, der er ved det i forhold til WTO, kan vi også godt se nytten af det. For hele projektet må ikke laves sådan, at vi tvinger AVS-landene til noget. Det gennemsyrrer det forslag til vedtagelse, som SF – netop på grund af det – er glad med forslagsstiller af.

Jeg vil desuden fremhæve, at der er lagt vægt på, at bistanden til de her lande skal øges. Som jeg ser det, er der lande, der kommer i klemme i sådan nogle processer, og de skal hjælpes med bistand, samtidig med at de gør sig klar til at kunne klare sig bedre i verdensøkonomien.

Jeg er enig i det, der er blevet sagt om oprindelsesregler. Det er meget vigtigt, at det er med her, og det er meget vigtigt, at der ingen trussel er på bordet over for disse fattige lande om, at de ikke kan få »Everything But Arms«, altså »Alt undtagen våben«-modellen. Den får de under alle omstændigheder, om de vil være med eller ej. Det er vigtigt, fordi det her er i vores interesse.

Så vil jeg sige: Hvad er problemet i dag for de her lande? Det er jo, at det ikke går særlig godt for de her lande, så det er jo ikke nogen løsning at have høje toldmure. Det kunne man godt tro at hr. Rune Lund troede ud fra det, han sagde. Det er ét af de landes problemer, men det er

komplekst, for hvis de fjerner toldmurene, får de ingen penge i deres statskasse, medmindre de får nye indtægter. Altså skal vi hjælpe dem med at finde nye indtægter, sådan at de kan få en stor, stærk offentlig sektor, så de kan lave uddannelse, så de kan satse på udbygning af deres erhvervsliv osv.

Det andet problem er, at de fattige lande her overhovedet ikke er med i verdensøkonomien. De er helt uden for, selv om det går lidt bedre, end vi måske snakker om; der er trods alt en del lande, der har en vækst på 7 pct., men de er ikke rigtig med i verdensøkonomien.

En af måderne er at opbygge regionale samarbejder. I virkeligheden efterligner vi faktisk Europa med den her model. Det vigtige er, at partnerskaberne og regionerne i Afrika ikke bliver blokke mod hinanden, men at hele Afrika kan udvikle sig også på det her område og man kan nedsætte tolden også mellem disse enheder i Afrika.

Her er det så, at man skal sige: I skal have lov til at starte jeres produktion og jeres virksomheder, de skal ikke udkonkurreres af kæmpestore koncerner fra Europa; det skal ske, sådan at I får en chance. På den anden side skal man også sige til dem: Hvis I tror, I kan lave en tekstilproduktion i det her land, og I har vist i de sidste 10-20 år, at det duer I ikke til, så er det ikke sikkert, at I skal fortsætte med det. Så skal man måske sige til dem: Ved I hvad? I må kigge igennem, om det egentlig er et styrkeområde eller der er et andet styrkeområde.

Jeg anbefaler med glæde forslaget til vedtagelse og synes, vi har fået et spor for Danmarks forhandlinger, og det kan blive spændende at se, om vi også kan vinde det slag i EU.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Hvad nu, hvis det slag ikke bliver vundet i EU? Så kan man sige, at jeg er sortseer, eller måske er jeg realist, men lad os nu sige, at det ikke sker. Lad os nu sige, at AVS-landene siger: Vi vil ikke have, at I stiller alle de her krav til os. Det er deres ønsker, det er det, der står i det forslag til vedtagelse, som hr. Steen Gade bakker op om. Men lad os så også sige, at det ikke lykkes Danmark at få EU og Europa-Kommissionen overbevist til, at det er det, der skal være forhandlingslinjen. Er det så ikke rigtigt, at det, med det her forslag til vedtagelse, vil indebære, at Danmark også med hr. Steen Gades støtte vil bakke op om Europa-Kommissionens forhandlingslinje?

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Nu synes jeg, hr. Rune Lund tager alle sorgerne på forskud. Det er jo ikke, fordi man ikke skal se virkeligheden i øjnene eller eventuelle fremtidige vanskeligheder. Det skal man da se i øjnene, men det er altså ikke lige det, vi tager stilling til i dag. Det her er ikke afsluttet, vi står ikke ved målstregen, med hensyn til hvad vi skal sige.

Sagen er, at vi, der kæmper for, at de fattige lande, disse lande her, også skal have en chance, ikke skal prøve at bilde hverken dem eller den danske offentlighed ind, at det, der er i dag, er godt for dem. Det er det ikke. Det er skidt for dem, det er derfor, det går så elendigt for masser af de lande. Altså skal vi have et andet system, men jeg vil sige, ligesom hr. Naser Khader gør: Jeg stemmer ikke for et mandat, der forringer deres vilkår.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Men f.eks. mener Den Afrikanske Union, at de krav, som EU stiller i forhandlingerne, er helt urimelige, og at de vil skade disse lande. Det vil sige, at hvis man skal lytte til f.eks. Den Afrikanske Unions tilkendegivelser af interesser og ønsker, som de bliver udtrykt af dem selv, så skal de her forhandlingsemner, som EU kræver skal være en del af forhandlingerne, faktisk tages helt ud.

Hvis det nu ikke lykkes, hvad så? Det er jo i virkeligheden det, der er diskussionen, for hvis man vedtager et forslag til vedtagelse som det her, som bygger på gensidighedsprincippet, som bygger på symmetriprincippet, og som bygger på, at hvis ulandene skal have noget, skal de også give adgang til EU's store firmaer, så vedtager man noget, som vil give den danske regering mulighed for at gå ned og forhandle om en aftale, som kræver, at ulandene skal give indrømmelser. Det synes jeg er et problem, for jeg vil have en gratis omgang. Jeg vil have, at ulandene skal have adgang til vores markeder, uden at de giver noget igen.

Det er altså det, der er den principielle forskel på det forslag til vedtagelse, som jeg på vegne af Enhedslisten har fremsat, og det, som hr. Steen Gade og SF støtter. Jeg beklager, at hr. Steen Gade ikke kan være på mit forslag til vedtagelse. Jeg synes, at det er klarere, at det er bedre, at det meget mere støtter ulandenes interesser.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

SF og det her forslag tager disse ulandes parti i forhandlingerne i EU om de næste skridt, vi skal foretage. Hr. Rune Lund vil snakke om noget, der ligger længere ude i fremtiden. Det er jo ikke det relevante. Det mærkelige er, at hr. Rune Lund ikke er med til det her, og at han kun stiller spørgsmål, som viser, hvor godt det andet er. Det er jo det, hr. Rune Lund gør.

Jeg synes ikke, hr. Rune Lund har lavet et dårligt forslag til vedtagelse. Der er noget, jeg er uenig i osv., men det er ikke det, der egentlig er pointen. For sandheden er i virkeligheden, at vi argumenterer på samme linje, og det mærkelige er, at hr. Rune Lund ikke er med.

Til det med en gratis omgang: Det kan være rart at få en gratis omgang, men det er ikke altid, der kommer noget godt ud af gratis omgange, vil jeg sige. Det kan man sige også af nærmest privat erfaring. Det kan blive for meget af det gode.

Sagen er, at vi er nødt til at indse, at i den verden vi lever i, skal vi også påvirke hinanden. Men problemet er her, at den ene part, EU, er meget stærk, og at de andre er svage. Altså skal vi, som er de stærke, støtte de svage. Men vi er nødt til at påvirke hinanden, vi er også nødt til at presse hinanden lidt. De skal presse os, men vi er også nødt til at sige til dem: O.k., der er nogle ting, som det vil være klogt at ændre.

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for debatten. Som flere ordførere også har været inde på, synes jeg, at det er en utrolig vigtig debat, og jeg er glad for, at vi har haft den her i dag. Specielt er jeg naturligvis glad for, at der er bred politisk opbakning fra et bredt flertal i Folketinget til den forhandlingslinje, som regeringen også har lagt, når det drejer sig om forhandlingerne om EPA'erne.

Kl. 18.05

Jeg vil gerne benytte lejligheden til endnu en gang også for mit vedkommende at slå fast, hvad EPA'erne drejer sig om. Det drejer sig nemlig om at skabe bedre muligheder for, at AVS-landene kan blive en integreret del af verdensøkonomien og dermed også af verdenshandelen. Det handler altså med andre ord om udvikling, og det synes jeg egentlig også er kommet meget fint til udtryk her undervejs i debatten.

Jeg er helt enig med SF's ordfører, hr. Steen Gade, når han siger, at det er fejlagtigt at tro, at det system, vi har nu, er det bedste. Det er det ikke, og det er jo præcis derfor, vi arbejder på at ændre vilkårene for AVS-landene.

Jeg er også meget enig med de ordførere, der har givet en beskrivelse af vigtigheden af øget samhandel og også vigtigheden af at få skabt nye samhandelsregimer. Lad mig her blot henvise til en beregning fra Verdensbanken. Den har også været brugt i andre sammenhænge, men jeg synes også, det er værd at minde om den i denne sammenhæng. Verdensbanken har regnet sig frem til, at en gevinst ved øget samhandel rent faktisk vil betyde, at 140 mio. mennesker vil kunne løftes ud af fattigdom, og af de 140 mio. mennesker, der lever over halvdelen syd for Sahara. Det er bare sådan for at have perspektiverne for øje, altså hvad det egentlig er, det her drejer sig om. Det er altså mennesker af kød og blod, som det handler om at skabe bedre vilkår for.

Så vil jeg gerne lige runde et par ting, som har været oppe her undervejs i debatten. Først vil jeg starte med noget, som i og for sig ikke har fyldt særlig meget, og det har faktisk slået mig, at den del måske ikke har været så meget i fokus. Det er hele pointen med at bidrage til at skabe en regional integration imellem AVS-landene. Det er det, der fremgår af det næstsidste punkt i det forslag til vedtagelse, der blev fremsat af fru Pia Larsen, altså det, at vi fra EU's side her bidrager til at få skabt en regional integration og dermed også få øget Syd-Syd-handelen.

Den merværdi, det rent faktisk vil betyde for AVS-landene, synes jeg egentlig ikke har fået den placering i debatten her, som det efter min opfattelse fortjener. Det, der jo er hele pointen her, er, at vi fra EU's side understøtter etableringen af disse regionale grupperinger, og at vi også her lægger op til at give øget bistand til disse regionale grupperinger, herunder ikke mindst også øget handelsrelateret bistand.

Så vil jeg også gerne lige runde den diskussion, der har været af punkt 3 i det forslag til vedtagelse, der blev fremsat af fru Pia Larsen, og som drejer sig om Singaporeemnerne. Der vil jeg gerne understrege, at det er op til AVS-landene selv at afgøre, om man vil drøfte disse her temaer. Hr. Rune Lund fremlægger det, som om det en bloc er blevet besluttet af samtlige AVS-lande, at man på nuværende tidspunkt overhovedet ikke er parat til at drøfte disse her emner. Der vil jeg bare for at ordens skyld gøre opmærksom på, at det ingenlunde er tilfældet.

Faktisk forholder det sig sådan, at der drøftes Singaporeemner med Caribien, Stillehavet og også det sydlige Afrika.

Så har spørgsmålet om gensidighed også været drøftet, og der synes jeg bare, at det er vigtigt at understrege, at hele forudsætningen naturligvis er, at EPA'erne er WTO-medholdelige, og det er i det lys, hele spørgsmålet om gensidighed naturligvis opstår. Men der er det igen vigtigt at understrege – og det er jo sådan set også noget af pointen bag EPA'erne – at der er lagt op til overgangsordninger på helt op til 25 år. Det er noget af det, der også står beskrevet i det forslag til vedtagelse, som er fremsat af fru Pia Larsen. Jeg tror, det oven i købet er punkt 1.

Jeg synes også, at det her er vigtigt at understrege, at der jo ikke er tale om, at der sker ændringer, som på den måde river tæppet væk under den udvikling, som er i gang i de lande, som der laves aftaler med.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ministeren. Jeg må lige bede ministeren om at blive, for der er en kort bemærkning fra hr. Rune Lund.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Ministeren sagde mange gode ting. Jeg er faktisk enig i store dele af det, der blev sagt. Men hvad angår det, at de økonomiske partnerskabsaftaler skal tilgodese AVS-landenes udviklingshensyn, synes jeg, at det er mærkeligt, at vi har haft en forhandlingsrunde, en udviklingsrunde, i WTO, som er brudt sammen, hvor en central del af årsagen til, at tingene brød sammen, er, at ilandene stillede en masse ublu krav til ulandene om markedsåbninger, som de ikke ville finde sig i. Så bryder runden sammen.

Kl. 18.10

Samtidig har vi de her EPA-forhandlinger, hvor EU ikke bare stiller de ublu krav, som de stillede i verdenshandelsorganisationen WTO, hvilket var med til at få runden til at bryde sammen, men går endnu videre f.eks. på området for investeringer. Det vil jo forhindre, at ulandene kan kræve, at penge, der tjenes i landet, også geninvesteres. Det sker, mens vi ved, at f.eks. Den Afrikanske Union og de fattige AVS-lande, der er repræsenteret der, siger: Det vil vi ikke have, det skrider imod vores udviklingsinteresser.

Hvordan kan det her være i udviklingslandenes interesser?

(Kort bemærkning).

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Jeg synes, at en ting er vigtigt at holde sig for øje, og det er faktisk det, som hr. Steen Gade var inde på, nemlig at hr. Rune Lund får det til at fremstå, som om det system, vi har her og nu, er det bedste af alle verdener. Det er det jo ikke, og jeg går også ud fra, at hr. Rune Lund er optaget af, at der sker ændringer, når det drejer sig om AVS-landenes mulighed for at blive en integreret del af verdensøkonomien.

Når så hr. Rune Lund igen gentager, at EU nu lægger op til at presse noget ned over hovedet på AVS-landene, så er det ikke det, der er tilfældet. Der skal to parter til at indgå en EPA-aftale. I øjeblikket er der et forhandlingsoplæg, og det er fuldstændig umuligt for mig her i Folketinget i dag overhovedet at forudse, hvordan en endelig aftale for de forskellige regioner vil se ud, for det ved vi ikke. Det er en proces, der er i gang, og ingen af os kender svaret på, hvordan den lander. Men når hr. Rune Lund beskriver det, som om det er noget, EU med vold og magt vil tvinge ned i halsen på AVS-landene, er det altså en ukorrekt beskrivelse af, hvad der egentlig foregår.

Der er et forhandlingsforløb, og der skal to til at indgå en endelig aftale.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Rune Lund for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det er rigtigt, at der er et forhandlingsforløb, og det, vi diskuterer i dag, er lige præcis: Hvilken forhandlingsstrategi skal EU have? Der er min holdning, at forhandlingsstrategien skal være, at EU siger: Ulandene skal have adgang til vores marked, og vi stiller ikke nogen krav til gengæld.

Den forhandlingsstrategi, som EU kører i øjeblikket, er: Vi skal have adgang til ulandenes marked på rigtig, rigtig mange områder, for det er noget for noget, og vi vil have noget for, at ulandene kan få lov til at eksportere til os.

Jeg bryder mig ikke om den handelsstrategi. Jeg vil have en gratis omgang til ulandene. Det er derfor, det er utrolig vigtigt, og jeg synes, det er en meget forkert strategi, at man fra EU's side går ud og siger, at vi vil have adgang til endnu flere markeder, end man gjorde, da der blev for-

handlet i WTO, hvilket betød, at ulandene sagde nej. Så hvordan stemmer det med, at udviklingslandenes interesser, f.eks. Den Afrikanske Unions interesser, bliver tilgodeset i forhandlingerne? Det har jeg altså meget svært ved at se.

(Kort bemærkning).

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Sådan set er der jo ikke noget overraskende i hr. Rune Lunds synspunkt, som her endnu en gang kom til udtryk. For det har vi jo også hørt, når vi har haft de generelle debatter om WTO og Do-harunden.

Hr. Rune Lund, synes jeg, mangler at give svaret på, hvordan han ønsker, at et internationalt, globalt handelsregime egentlig skal se ud. Jeg kan blot referere til, hvad jeg allerede har nævnt om kravet om, at der på sigt skal være gensidighed i EPA-aftalerne, da EPA-aftalerne naturligvis skal være WTO-medholdelige. Det giver jo ikke nogen mening at lave aftaler, som efterfølgende vil blive underkendt af WTO, for så kommer vi ingen vegne. Vi er rent faktisk i den situation, at vi i dag har en undtagelse fra WTO, og det er jo den undtagelse, vi gerne skulle bort fra. Vi skulle gerne have en egentlig aftale, i og med at undtagelsen udløber ved årsskiftet.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ministeren. Så er det hr. Rune Lund for afrunding af debatten.

Rune Lund (EL):

Til det sidste vil jeg bare sige, at det faktisk er indeholdt i det forslag til vedtagelse, som jeg har fremsat her, og som jeg synes Folketinget burde vedtage. Der står netop: Hvis det ikke er muligt at lave en gratis omgang, altså opgive kravet om gensidighed, så må regeringen arbejde for, at de nuværende WTO-regler ændres, eller at Kommissionen tilbyder alternativer til de økonomiske partnerskabsaftaler, som ikke stiller krav om gensidighed.

Der er nogle modeller for det, og det kom udviklingsministeren jo også ind på i sit indledende indlæg. Vi har GSP-aftalerne, GSP+-aftalerne. Jeg synes, at man skulle lave en GSP++-aftale, som gav endnu bedre vilkår. Det er faktisk nogle aftaler, hvor man giver en række lande, ikke bare AVS-landene, mulighed for at eksportere til vores markeder uden at stille krav igen, og de aftaler er faktisk i fin overensstemmelse med

reglerne inden for WTO-systemet. Så det kan sagtens lade sig gøre at droppe kravene om gensidighed og droppe kravene om symmetri, hvis bare der er den politiske vilje til det.

Kl. 18.15

Jeg synes, at det har været en interessant debat i dag, og jeg må også sige, at i de 2 år, jeg har siddet i Folketinget – jeg kom i Folketinget i februar 2005 – har tingene udviklet sig meget i de her debatter. Det er helt tydeligt, at det faktisk er lykkedes at skubbe regeringen i en fornuftig retning i forhold til at kræve nogle ting om at gå ned i EU med nogle forhandlingskrav, som regeringen ikke var villig til at gå ned i EU med for 2 år siden. Det kan være, at jeg er indbildsk, og det kan være, at Enhedslisten er selvoptaget og indbildsk, men jeg må sige, at jeg har kunnet konstaterer, at for hver gang Enhedslisten har taget initiativ til de her handelsforespørgselsdebatter, er der blevet vedtaget ting, som trods alt hver gang har været et skridt i den rigtige retning; der er blevet vedtaget fornuftige ting.

Jeg vil sige, at i det forslag til vedtagelse, som alle partier på nær Enhedslisten har fremsat i dag, er der f.eks. to pinde, som har været enhedslistemærkesager de sidste 2 år. Man må da rose, når man ser, at man har indflydelse. Når tingene bliver indarbejdet, må man da give ros for det. Det er f.eks. pinden om, at EU kun stiller krav for serviceydelser, intellektuelle ejendomsrettigheder og konkurrence, investeringer og offentlige indkøb, hvis det er i udviklingslandenes interesser, og hvis de ønsker det.

Det er en klokkeklar Enhedslistepind, som hermed er blevet indarbejdet. Så kom ikke og sig, at Enhedslisten ikke har indflydelse i det her Folketing. Vi har lagt et pres, som åbenbart har givet bonus.

Der er også en anden pind, som ikke har været så meget oppe i debatten: AVS-landene skal effektivt kunne beskytte sig mod al skadelig dumping fra bl.a. landbrugsvarer.

Det er simpelt hen, at man skal give dem antidumpingmuligheder og -værktøjer. Det har været en sag, som vi har slået meget på, og vi er faktisk glade for, at det er i forslaget til vedtagelse.

Det var rosen, og ros er på sin plads, når det går i den rigtige retning. Men det, som stadig væk er problemet med det her forslag til vedtagelse, er, at hvis de gode ting, som faktisk er sket, hvis de fremskridt ikke slår igennem i EU's forhandlingslinje, hvad skal Danmark så gøre? Hvad skal den danske regering så gøre? Skal

den danske regering så sige til Europa-Kommissionen: Nej, vi kan ikke forhandle på det her grundlag, vi stemmer nej. Eller skal den danske regering i sidste ende sige: O.k., vi fik ikke vores vilje igennem, I kan bare fortsætte sådan, som I har gjort hidtil, eller sådan cirka som I har gjort hidtil, hvilket er til skade for ulandenes interesser, hvilket vil udkonkurrere ulandenes industri, og hvilket går i stik modsat retning af, hvad ulandene selv har udtrykt de ønsker sig.

Jeg må bare sige, at det er min klare opfattelse, at den danske regering så skal stemme nej. Så skal vi sige til Europa-Kommissionen: Det finder vi os ikke i, vi finder os simpelt hen ikke i, at I kræver markedsadgang til ulandenes markeder, at I kræver markedsadgang til de her fattigere landes markeder på de her vilkår og betingelser, for det skader deres udviklingsinteresser.

Der har det her forslag til vedtagelse, som alle andre partier end Enhedslisten står bag, jo den holdning, at hvis ikke man kan overtale Europa-Kommissionen til det, så skal man bare godkende forhandlingerne, fordi det forslag til vedtagelse, som alle andre partier end Enhedslisten står bag, jo netop bygger på princippet om gensidighed, om symmetri. Det er sådan set det, der er det grundlæggende problem. Hvis man vil have en gratis omgang til ulandene, kan man altså ikke stemme for det forslag til vedtagelse, der er fremsat af alle partier lige fra SF til Dansk Folkeparti. Så Enhedslisten kan ikke støtte forslaget til vedtagelse, for vi vil have en gratis omgang. Vi skal give ulandene uden at kræve noget igen.

Men som sagt er der fremskridt, og det er trods alt positivt at se, at mange af de debatter, som Enhedslisten har taget initiativ til hernede, også kan rykke en smule. Men det er altså et problem, at man bruger princippet om gensidighed og symmetri. Det er en kræmmermentalitet, det er en noget for noget-mentalitet, som man ikke bør stille over for så fattige lande, som vi ser dem blandt AVS-landene.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Det var, fordi jeg blev så glad for hr. Rune Lunds indlæg, hvor han roste det arbejde, som vi har lavet for at forhandle os frem til det her forslag til vedtagelse. Men jeg blev lidt ked af det til sidst, hvor hr. Rune Lund så alligevel skulle finde et sted, hvor han kunne sige, at her vil han ikke være med.

Logikken i hr. Rune Lunds argumentation, faktisk hele argumentationen, er sådan set, at Enhedslisten ville gå om bord i det her forslag og stemme for det. Så vil jeg bare sige til hr. Rune Lund – det er også lidt et spørgsmål, for det skal det jo være – at måske næste gang, vi får sådan en debat, kunne det være, at hr. Rune Lund ville være med til at forhandle den. For så var det måske endnu lettere at stå op på Folketingets talerstol og sige, at det her har vi lavet.

Det er faktisk ret godt. Jeg tror, at det bliver den mest ulandsvenlige vedtagelse i noget land i Europa. Det er da ikke så ringe.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Man behøver ikke stille spørgsmål, når det er en kort bemærkning under en almindelig debat. Det behøver man kun, når der er spørgetid og spørgetime. Så man behøver ikke at stille spørgsmål. Det kan formanden bekræfte.

Der er et problem. Nu har vi snakket meget om pind nummer tre, altså at man kun kan stille krav, hvis AVS-landene vil have det og det er i overensstemmelse med deres interesser. Men der er f.eks. også pind nummer et: Toldreduktioner fra AVS-landene sker i et socialt og statsfinansielt ansvarligt tempo. I den pind går man jo også ind på princippet om gensidighed og symmetri; der går man jo også ind i noget for noget-tankegangen og i kræmmermentaliteten.

Så selv om hr. Steen Gade har ret i, at der er forbedringer – det har jeg selv sagt – så står vi stadig væk i den helt principielle diskussion, som er: Skal det være en gratis omgang, eller kan vi godt sende Europa-Kommissionen af sted med en noget for noget-forhandlingsstrategi?

Specielt er det jo interessant, for hvis de her ting ikke kommer igennem, hvad så? Vil hr. Steen Gade så ende med at stemme nej, når sagen kommer op i Folketingets Europaudvalg, hvis det bliver en noget for noget-strategi? Hr. Steen Gade sagde, at jeg var negativ, men nu kan hr. Steen Gade jo sige, hvad der vil ske.

(Kort bemærkning).

Steen Gade (SF):

Hvordan det her ender, ved hverken hr. Rune Lund eller jeg, og derfor kan man jo heller ikke på nuværende tidspunkt lægge det til grund for ens stillingtagen til en god forhandlingslinje fra Danmarks side. Fokus må være på forhandlingslinjen.

Men det kan jo godt være, at der alligevel er lidt større uenigheder. Jeg kan ikke forstå, at hr. Rune Lund virkelig mener det. Hvis han laver en analyse af, hvordan forholdene er blandt nogle af de fattige lande i Afrika, mener hr. Rune Lund så ikke, at en vigtig del af at få gang i økonomien i de lande og hjælpe de fattige ud af fattigdommen faktisk er at få noget mere Syd-Sydhandel og mere regional handel, herunder at afvikle toldbarriererne mellem landene?

I dag er de lande jo totalt afhængige af at sælge kun til EU. Nu er vi faktisk nogle, der kommer og siger: O.k., vi vil gerne snakke med jer om at give jer en større chance for også at handle med hinanden.

Hvis det er en uenighed, er det jo en reel uenighed. Til gengæld kan jeg ikke forstå den.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Min holdning er ikke, at todsatser pr. definition er gode, fordi de er todsatser. Toldsatserne er gode af mange forskellige årsager. De giver indtægter til de fattige landes statskasser, så man kan finansiere uddannelse og sundhed osv. Samtidig kan de også være med til at beskytte en industri i ulandene, som ellers ville blive totalt udkonkurreret af f.eks. store firmaer fra EU.

Den Afrikanske Union siger: Vi har et stort problem, når EU kommer og kræver, at vi skal fjerne vores todsatser på over 90 pct. af varerne.

Så siger jeg, at så har jeg også et problem, for jeg har det ikke sådan, at jeg kan stå her og være enormt klog og sige, at jeg ved bedre, hvad de her ulandes interesser er, for det ved de bedst selv, og det har de udtrykt klart. Derfor mener jeg ikke, at det skal indgå i forhandlingerne.

Jeg må bare konkludere, at desværre også SF – jeg havde hellere set SF med på mit og Enhedslistens hold – stemmer for et forslag til vedtagelse i dag, som sætter rammerne for, at også SF bakker op bag en forhandlingslinje fra Europa-Kommissionen, selv om den fortsætter uændret, selv om den kommer med en lang række krav til ulandene, selv om den fortsætter princippet om gensidighed og symmetri. Det er en kræmmentalitet, det er en noget for noget-mentalitet, som jeg ikke kan lide. Jeg vil have en gratis omgang til ulandene.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Nu har vi hørt den med den gratis omgang mange gange under debatten i dag. Det eneste, hr.

Rune Lund opnår ved den linje, er ikke en gratis omgang til ulandene, men en gratis omgang til Enhedslisten bare for at kunne profilere nogle hellige synspunkter.

Hvad nu hvis vi andre havde fulgt den linje? Hr. Rune Lund ved jo udmærket, hvilke regelsæt der er i WTO, for vi respekterer internationale aftaler. Det ville jo være fuldstændig urealistisk at komme til EU og stille det krav fuldstændig dogmatisk. Vi ville bare komme til at stemme imod, og så ville EU ellers fortsætte.

Kl. 18.25

Så det ville bringe den danske regering i en situation, hvor vi ville være fuldstændig uden indflydelse på EU's forhandlingslinje, hvis vi skulle følge de hellige principper, som hr. Rune Lund nu præsenterer. Derfor ville det eneste, vi ville have opnået, være at give en gratis omgang til Enhedslisten, men på bekostning af ulandene, for man ville aldrig nogen sinde kunne præge EU i en retning, der er til fordel for de fattige lande i den her verden, hvis man fulgte Enhedslistens synspunkter.

Men bevares, for nogle få hellige her i Danmark har hr. Rune Lund da kunnet give Enhedslisten en gratis omgang. Tillykke med det.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg vil bare høre, om hr. Lars Barfoed ikke kan bekræfte, at der i EU er noget, som hedder GSP, og noget, som hedder GSP+, hvilket er aftaler, man har lavet med bl.a. en række lande i Latinamerika. Det er handelsaftaler, som ikke bygger på princippet om gensidighed, men giver de lande adgang til EU's markeder, uden at EU stiller krav den anden vej. Kan hr. Lars Barfoed ikke lige bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er sådan, at det faktisk er lykkedes for EU at få en waiwer, hvilket ministeren også har redegjort for, så vi fra WTO i en periode har fået mulighed for en asymmetrisk handelsordning med AVS-landene. Men det vil jo blive meget vanskeligt at opnå igen, og det vil have sin pris. Det er ikke noget, vi kan blive ved med at gøre inden for det regelsæt, der er i WTO, og derfor er det en fuldstændig urealistisk forhandlingslinje, hr. Rune Lund lægger op til.

Vi andre præsenterer et forslag til vedtagelse her, der reelt vil kunne påvirke EU's forhandlingsposition og reelt gavne ulandene. Det, hr.

Rune Lund er interesseret i, er bare en eller anden markering, så vi kan stemme imod. Og så kan hr. Rune Lund tage rundt i Ungdomshuset og alle mulige andre steder, hvor hr. Rune Lunds venner færdes, og markere, at man har præsenteret nogle hellige principper, og så tror jeg, at hr. Rune Lund får en gratis omgang de steder. Det siger jeg tillykke med.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg ville ikke sige nej til en gratis omgang i Ungdomshuset, men det er ikke det, det her handler om. Det handler simpelt hen om, at der allerede i dag er nogle handelsaftaler mellem EU og andre lande – en lang række latinamerikanske lande – som giver de lande adgang til EU's markeder, uden at EU stiller krav den anden vej. Det er de aftaler, som hedder GSP og GSP+. Og det, som er pointen i det forslag til vedtagelse, som jeg har fremsat, er, at hvis de økonomiske partnerskabsaftaler udgør en juridisk spændetrøje, som gør, at man kommer i konflikt med WTO-systemet, så er der en meget god og ligetil løsning, der formelt er helt i orden, nemlig at man går ind på GSP-tankegangen og bare laver det som sådan en aftale. Det ligger faktisk som en del af mit forslag til vedtagelse. Det strider heller ikke mod den måde, som EU allerede laver

handelsaftaler på. Jeg synes, det er en tankegang, som man fint kunne integrere i det her, så det netop bliver en gratis omgang, og så der ikke bliver tale om gensidighed og symmetri.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse blive foretaget i morgen.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 25. januar 2007, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.29
